

Almanya, Holânda ve Belçikanın tavassut teklifine red cevabı verdi

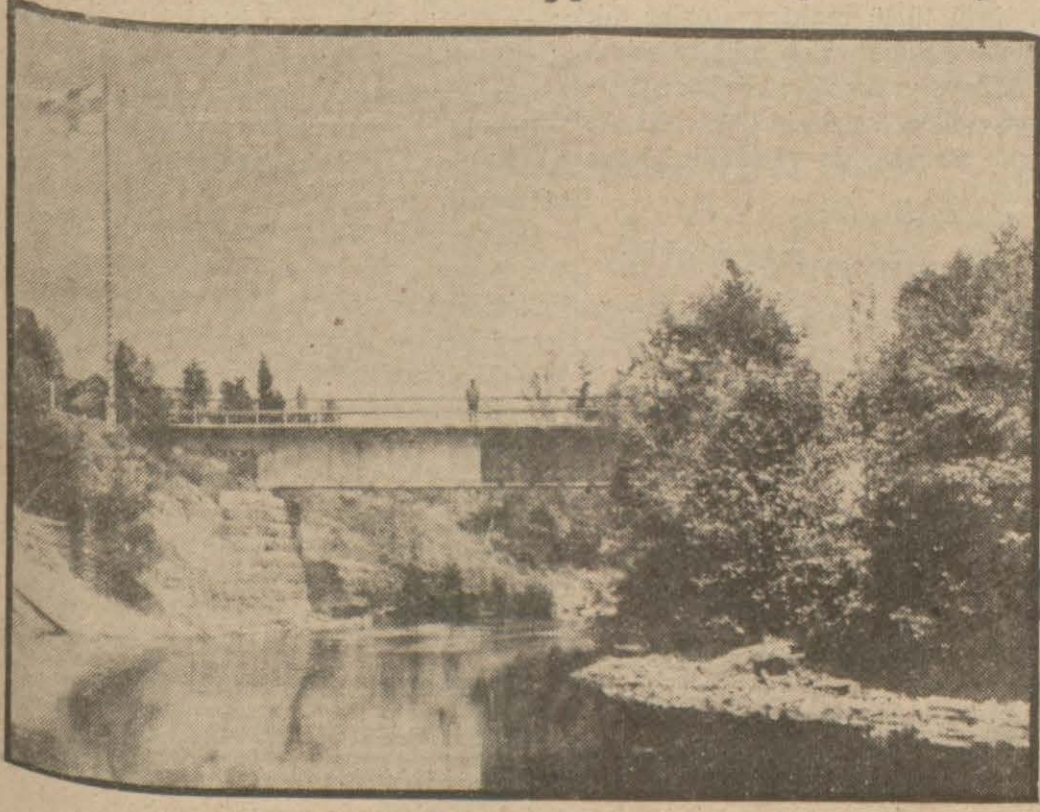
Almanlar Fransanın ileri sürdüğü şartları kabul etmiyorlar

Fransızların cevabı infial uyandırdı

Londra 14 (Hususi) — Berlinden alınan haberlere göre Almanya, Holânda ve Belçika hükûmdarlarının tavassut teklifini reddetmiştir. Alman hariciye nazırı fon Ribben- (Devamı 3 üncü sayfada)

Rusyanın Finlândiyaya bir ültimatom vereceği söyleniyor

Hududda bir Rus tayyaresi düşürülmüş

Sovyet Finlândiya hududunda bir köprü

Paris 14 (Hususi) — Sovyet - Finlândiya müzakerelerinin inkıtaat uğraması, yalnız Finlândiyada değil, diğer Skandi- (Devamı 3 üncü sayfada)

Bayram neş'eli geçti

Havanın çok güzel oluşu halkın ve bihassa çocukların eğlenmesine imkân verdi

Bayram yerlerinden (Yazısı 2 nci sayfada)

Belçika, İngiliz Fransız erkânı

harbiyeleri temas ettiler

Almanya Holânda ve Belçikaya yeniden teminat verdi

Paris 14 (Hususi) — Holanda ve Belçika hududlarında Almanlar tarafından tahşidatın ve askeri hazırlıkların devam edildiğine dair yeni hiçbir emare ve hareket görülmemiştir.

Almanyanın, bu iki devletin bitarafliğine riayet edeceğine dair yeniden teminat vermesi, gerek Belçika, gerek Holanda da hüküm sürmekte olan asabiyeti hayli yatıştırmıştır.

Diğer taraftan Zürih yolile Brükselden alınan haberlere göre, Belçika erkânı harbiyesi ilk defa olarak Fransız ve İngiliz erkânı harbiyeleriyle temasa geçmiştir.

(Devamı 8 inci sayfada)

Alman tayyarelerinin İngiltereye akını

Tayyare bombalarından yalnız bir tavşan ölmüş

Londra 14 (A.A.) — Bütün Shetland adaları üstünde iki taarruz yapan Alman tayyarelerinin attıkları bombalar, hiçbir İngiliz gemisine isabet etmemiştir. Harbin bidayetindenberi İngiltere üzerinde yapılan uçuşlarda bununla ikinci defa olarak bomba atılmış bulunuyor.

(Devamı 8 inci sayfada)

Berlinde şiddetli bir infilâk oldu

Londra 14 (Hususi) — Bugün öğleden sonra saat 4.15 de, Berlinde şiddetli bir infilâkın gürültüleri işitilmiştir.

Bir çeyrek saat kadar süren bu gürültüleri müteakib, müteaddid infilâklar vuku bulmuştur. Bu arada büyük bir yangının zuhur ettiği de bildirilmektedir.

Bir ihtiyar maç seyredirken stadyomda öldü

Dün Şeref stadında maç seyretmekte olan 65 yaşlarında Osman adında biri tribünde otururken birdenbire düşmüş ve ölmüştür.

Yapılan muayene neticesinde Osmanın furtı heyecandan kalbinin durarak öldüğü anlaşılmış ve cesedin gömülmesine izin verilmiştir.

Ticaret Vekilinin yeni ve mühim beyanati

“Bir tahdid veya fuzulî bir müdahale mevzubahs değildir..”

Nazmi Topçuoğlu: “Tacir birlikleri teşkilinde hedef tacirlerimizin işlerini kolaylaştıracak tedbirleri bulmak, daha doğrusu kendi kendilerine bulmalarını temin etmektir..” diyor

Türk - Alman ticareti hakkında bir tavzih

Bayram tatilini geçirmek üzere şehrimize gelen yeni Ticaret Vekilimiz bir muharririmize şu beyanatta bulunmuş - tur:

— İki gün evvelki gazetelerde çıkan beyanatımı okurken birçok mevzuların hatalı olarak aksettirilmiş olduğunu gördüm ve hayret ettim. Bunları ayrı ayrı tashih etmek imkânsızlığı karşısında hiç olmazsa ehemmiyetli mevzulara taallük edenlerini tekrar hülâsa halinde efkârı umumiyyeye bildirmeği faydalı buldum.

Beyanatımın muhtelif memleketlerle olan ticaret politikamıza müteallik ki - (Devamı 8 inci sayfada)

Nazmi Topçuoğlu

Denizde harb

Bir İngiliz muhribi mayna çarparak battı, bir devriye gemisi de torpillendi

Harb gemileri tarafından takib edilen iki Alman vapuru mürettebatı tarafından batırıldı

Londra 14 — Bir İngiliz muhribi, bir mayne çarparak batmıştır. Mürettebatının büyük bir kısmı, romorkör - ler ve mayn tarak gemileri tarafından toplanıp alınmıştır.

Londra 14 — Bir İngiliz destroyerinin battığı, 1 kişinin öldüğü ve 6 kişinin de yaralandığı bahriye nezaretince teyid olunmaktadır.

Mürettebattan 70 kişi kurtarılmış - tu. Bunların ekserisi yaralıdır. Üzerlerinde hemen hemen hiç elbise yoktur. Harbin başındanberi İngiliz bahriyesinin kaybettiği ilk destroyerdir. Bu münasebetle İngilterenin 200 destroyere malik bulunduğu tebarüz ettirmektedir.

(Devamı 3 üncü sayfada)

Bugün başladık

“Ben öldürmedim”

Bir aşk faciasının harikulâde hikâyesi

Millî romanlarımızın çoğunu okurken ne kadar da tercüme benziyor - deriz. Bu romanlar hakikaten tercüme midirler? Hayır. Fakat bu benzeş onları en zayıf taraflarından biridir. İşte (Ben öldürdüm!) kendisini bu hatadan kurtarmış sayılı eserlerden biridir. Onda aşk var, macera var, his var, fikir var; fakat tamamen bizim olan bir ambalaj içinde... Tamamen bizim olan dekorlar arasında onda bütün iç yüzüle Anadoluyu görüyor; kendi sesimizi duyuyor; kendi acıklı, gülünç, güzel taraflarımızı seyrediyoruz. Bir çok meziyetlerinden sarfı nazar yalnız bu hususiyeti yeni romanımızın büyük bir alâka uyandırmasına kâfi gelecektir, kanaatindeyiz.

Bugün 6 nci sayfamızda

Hergün

Dünya piyasasında
Fiat meselesi

Yazan: Muhittin Birgen

Hükümet, ihracat maddelerinin hemen kâffesini, bızce ihracat bakımından o kadar ehemmiyeti olmayan birkaç madde müstesna, serbest bıraktı. Birkaç gün içinde dahilî piyasamızın derhal kalkımına başlamasını temin eden bu kararın büyük ehemmiyeti aşikâr olmakla beraber her şey bununla bitmiş sayılmaz. ihracat işlerimizin esaslı surette tanzimi işi ihracata serbestinin iadesile bitmiş değil, ancak başlamış sayılabilir. Bu karardan sonra birer birer halledilecek daha birçok meselelerimiz vardır. Bu arada en mühim tihet ihracat mallarımıza, dünya piyasası içinde almaya hak kazandıkları en iyi fiyatları bulmak meselesidir.

Kendi kendimize, haklı olarak, evvelâ şu suali sormalıyız: Acaba bugün bir dünya piyasası var mıdır? Bu suale «vardır» şeklinde bir cevap verilemez. Çünkü, harb dünya piyasası denilen mefhumun altına üstüne getireli tam on hafta oluyor. Bugün bir dünya piyasası yoktur. Dünyada bir takım piyasalar vardır ve bu piyasalar arasındaki fiyat alâkaları çok muhtelif ve karışık unsurlara tâbi bulunuyor. O kadar ki dünya piyasasını tam bir anaerşi içine düşmüş olarak tasavvur edersek cihanın bugünkü iktisadî vaziyetini vazih olarak ifade etmiş bulunacağımıza inanabiliriz. Bu piyasa anaerşisini doğuran sebep, halen hüküm süren iktisadî muharebe ve bu muharebenin silâhı olan kaçak eşya listeleri ile bunların tatbikat şeklidir.

İngilterenin Almanya'ya karşı tatbik ettiği harb kaçakçı politikası yalnız Almanyanın beynelmilel mübadelesini değil, bütün bitaraf memleketler arasındaki beynelmilel mübadeleyi de - bunların Avrupa ile olan alâkaları nisbetinde - tam bir kontrol altında bulunduruyor. O kadar ki, İngilterenin bu abluka sisteminin neticesi, İngilterenin müsaadesi - ticari tabir ile lisansı - olmadıkça Avrupa memleketlerinin deniz yolları yapacakları bütün it'âlat ve ihracatın menedilmiş olması manasını ifade eder. Başka bir ifade ile söyliyelim ki, İngiliz filolarının kontrolü altına girebilecek olan bütün dünya yolları üzerinde Avrupa'yı alâkadar eden her ticaret hareketi İngilterenin müsaadesi ile yapılabilir. Şu halde, bu ticareti yapan her piyasada fiat İngilterenin kontrolü altındadır ve İngiltere isterse bu fiat çıkabilir, istemezse iner.

Bununla beraber, dünya piyasası mefhumunun, tarihi manasile, ortadan kalkması, sade bugünün, yani fevkalâde şartların ve iktisadî muharebenin neticesi de değildir. Dünya piyasası mefhumu, tarihi ve hakiki manasile, zaten çoktan beri ortadan kalkmıştı. Cihan Harbini takip eden seneler arasında, enternasyonal âlemin büyük kuvvetlerini birbirine karşı vaziyet almaya sevmeden sebebler, tedricen dünyada üç büyük piyasa, üç büyük «dünya piyasası» teşekkülünü müvabik olmuştu. Muhtelif tarihlerde yazdığımız makalelerle evvelce de anlatmış olduğumuz veçhile, bunlardan biri tamamen kapalı ve devlet ekinde bulunan Rusya, yani Sovyetler dünyası, diğeri kısmen serbest ve fakat, devletin kontrolü altında hareket eden kleringli Alman piyasası ve nihayet Anglo-Sakson iktisadiyatının nüfuz sahasını teşkil eden bütün mütebaki dünyanın piyasa hareketleri.

Rusya dünyası kapalı bir âlemdir. O nun dünya ile alâkası daima mahdud kaldı. Buna mukabil, altın ölçüsü, mübadele sistemi yerine iş ve mamul eşya ölçüsü üzerine örlümlüş yeni bir mübadele sistemi vücude getirmiş olan Almanya, milletler arasındaki ticaret bakımından büyük bir inkılâp yolu açmış ve bu yol etrafına birçok memleketi toplamaı muvaffak olmuştur. Almanya, hududları, Rusyada olduğu gibi, kendi zabitasile değil, kendi iktisadî teşkilâtı ve kendi sanayii ile tahdid edilen yarı bir serbest, fakat, dünya piyasasından tamamen ayrı bir mübadele âlemi yaratmıştı ve bunda şüphesiz yoktu. Galiba, bugünkü harbin büyük ve hâkim sebeblerinden birini de Almanyanın, sırf iktisadî kudretlerine dayanarak dünyada böyle bir nüfuz icra etmeğe muvaffak olmasında aramak caizdir.

Dünyanın böyle üç büyük piyasa âline ayrılması, bir malın bir dünya sahasında başka, diğesinde daha başka ve üçüncüsünde de büsbütün başka bir fiyat ve şart nizamı içinde satılmaya başlaması dünyanın huzurunu ihlâl eden ve her türlü fenalıkların bütün tohumlarını bera berinde taşıyan en büyük amil oldu. Bu amil bugünkü muharebenin gelmesine kuvvetle vâdım ettikten sonra, şimdi görüyoruz ki, İngiltere ile Almanyanın birbirlerine karşı tatbik ettikleri iktisadî muharebe, dünyanın büyük bir kısmındaki iktisadî hareketlerin kontrolünü, doğrudan doğruya İngiliz filolarının topalarına itikâl ettirmiştir.

Şu halde dünyada bir piyasa yoktur; yahud, serbest manasile, bir piyasa bahis mevzuu olamaz.

Resimli Makale:

Alâka uyandırmayan insanlar

Bir gün eski Fransız sarayında eski Fransız içtınaiya gırlarından La Brüyer'e tanınmış bir adamı çekistiryorlardı. Fransız filozofu söylenenin dikkatle dinledikten sonra gidip çekistiryen acamı buldu:

— Sizim aleyhinizde o kadar çok bulundular ki, mühim bir meziyetiniz olacağına hükmettim, nedir bu meziyetiniz söyler misiniz? diye sordu.

Bir adamın lehinde veya aleyhinde çok şey söylendiğini işittiginiz zaman o edamca müsbet veya menfi, fakat mutlak surette bir canlılık bulduğuna hükmederseniz hiç aldanmazsınız. Zira adı geçmiyen, bahsi edilmiyen insanlar ancak göze çarpmıyan, müsbet veya menfi varlığı olmayan insanlardır. Bir adam alâkayı celbediyor mu, biliniz ki kendisinde bir varlık vardır.

SÖZ ARASINDA

Patates içinde
Nişan yüzüğü

Birkaç sene evvel, İngiltere köylerinden birinde oturan bir İngiliz çiftçisi, tarlasında toprağı çapalarken nişan yüzüğünü kaybetmiş. Geçenlerde patateslerini toplarken, yüzüğün bu patateslerden birinde resimde görüldüğü şekilde çıktığını hayretle seyretmiştir.

Türkiyenin vaziyeti ne idi?

Bu tekâmül, çok muhtelif safhalardan geçti. Almanya'da Hitlerizm hâkim oluncaya kadar Türkiye, daha ziyade her tarafta ve bilhassa Amerika ile İngilterede satır, ekseriyetle Almanya ve merkezî Avrupada mübayaat yapardı. 928 buhranından ve bu buhran neticesi olarak Anglo-Sakson iktisadiyatında hâsıl olan istihalelerden sonra, Türkiye mal satmak için tedricen Avrupaya gözlerini çevirdi ve kendisine oralarada mahreç aramaya başladı. O tarihlerde ben ihracat işleriyle meşgul idim ve bu piyasaların her köşesine sokuluyordum. Türk mallarına Avrupada mahreç aramaya başlamamızın bütün hikâyesini, iş arasında gördüm ve tetkik ettim. Zaruretlerin sevkii ile biz Avrupaya yaklaştığımız sıralarda Almanya fakir ve istihlâke o kadar kadir değildi. Fakat, iş orada Hitlerin eline geçtikten sonra Almanya kendisini pek büyük bir süratle topladı. Türkiye de Almanya'da çok mal satabilir bir vaziyete doğru yürüdü. Klering usulü o zaman için bızce çok faydalı bir sistem değildi. 932-935 seneleri arasında Türkiye, Almanya'ya hem pahalı sattı, hem, Almanya'ya henüz teşkilâtını ikmal etmiş olmadığı için, oradan ucuz mal alabildi. Fakat, Almanya, fiat işini tanzim eden muazzam teşkilâtını ikmal ettiği zamandan itibaren de ilk zamanlarda çok lehimize olan vaziyet değişmeğe başladı. Ne dereceye kadar değişti? Bunu ölçmek için elimizde esaslı bir hesap ve mukayese unsuru yoktur.

Türkiye, bütün Balkan ve merkezî Avrupa memleketleri gibi, Almanya ile alış veriş yapmak için çok iyi bir ticaret partöneridir. Fakat, aynı zamanda çoğrafi vaziyeti ve mahsullerinin nevi itibarile, Türkiye, diğer Balkan memleket-

Hergün bir fıkrâ
Sigara içiyorum diye

Otuz ramazan içki içmeyen ayyaş, bayramın birinci günü meyhaneye gitmiş ve gece yarısına doğru zil zurna meyhaneden çıkmış, evinin yolunu tutmuştu. Evine geldiği zaman, anahtar zannıyla ağzındaki yarı yarı sigarayı, anahtar deliğine soktu. Kapının açılmadığını görünce anahtarını bir kere muayene etmek için anahtar deliğinden çıkarıp baktı: ...

— Ben hakikaten sarhoş olmuşum, dedi. Demindenberi sigara içiyorum, diye anahtarımı içiyordum!

Harb dolayısıyla Sem'lon
ekspresi treninde görülen
manzaralar

Londradan İstanbula trenle seyahat yapmış olan bir Rumen diplomatı bir Fransız gazetecisine ihtisatını şöylece anlatmıştır:

Bu seyahat esnasında tren altı memleketten geçmektedir.

Katar şarka doğru hareket ettikçe vagonlarının sayısını azaltmaktadır.

İstanbulda doğru son merhale tren yalnız bir vagon ile hareket eylemektedir.

Bu vagon bir âlemdir. Bütün yolcular bu vagona birbirlerine rast gelmektedirler.

İngiliz ve Fransız yolcular ekseriyetle sigara içilen kısmı işgal etmektedirler. Almanlar ise sigara içilmeyen kısma yerleşmektedirler.

Bu suretle ayrı ayrı bölmelere oturan bu iki zümre arasında selâmlaşan pek enderdir.

lerine nisbetle, Anglo-Sakson âlemi ile de çok iyi ticaret yapabilir bir vaziyete sahibidir. Tuna yolu, Türkiye ile merkezî Avrupa ve Almanya arasında, bilhassa harb zamanlarında çok ucuz, çok emin ve çok tabii bir yol teşkil ettiği gibi, Anglo-Sakson âlemi ile olan dostluk münasebetleri sayesinde dünyanın her tarafına ticaret yapmak bakımından kabil olduğu kadar müsaad vaziyette bulunuyor. Şu halde, Türkiye, eğer işlerini ona göre tanzim ederse, dünyanın bütün piyasalarından en geniş şekilde istifade etmenin yollarını bulur. Bu, aynı zamanda dünyanın sulhüne ve milletler arasındaki dostluklara iktisad sahasında olsun yardım etmek demek değil midir?

Muhittin Birgen

Alman esirlerinin
Arkalarındaki yamalar

İngilizler, Alman esirlerinin arkalarına ve pantolonlarının muhtelif yerlerine, türlü türlü renkte yamalar dikmektedirler. Bunun bazı mühim sebeblerden dolayı yapıldığını söyliyen İngiliz gazeteleri, esirlerin her birisine birer gaz maskesi de verildiğini ilâve etmektedirler.

Pariste yüz senelik tütün
mahfaz bir yere nakledildi

Pariste büyük bir tarihi kıymeti haiz bulunan ve yüz yaşını idrak eyliyen bir tütün harb dolayısıyla emin bir mahalle nakledilmiştir. Bu tütün şimdiye kadar Revilly kışlasında bulunmaktadı idi.

Bu tütün Fransız askeri tarihinde bir kahramanlık menkıbesi yaratan La Four d'Auvergne'deki askere aid bulunmaktadı. Vaktile Almanlarla Fransızlar arasında vukubulan bir muharebede Obershausen mntakasında bu asker bir Alman süvari askerinin bir mızrak darbisiyle telef edilmiştir. Üzerinde bulunan tütün ve eşyalar muhafaza altına alınmıştır.

Bu askerın bıraktığı eşyalar 46 ncı piyade taburuna mat edilmiştir.

Fransızların kahramanlarını ne suretle yâdeylemekte olduklarını bu vesile ile izah edelim:

46 ncı taburun her yoklamasında zabit La Tour d'Auvergne'nin ismini okur.

Bir asker derhal şu cevabı verir:

— Şeref meydanında vatan uğruna can verdi.

Şimdi Parise Alman tayyarelerinin yapacakları muhtemel hücumlarda tarihi tütünün ziyaa uğramaması için bu tedbir itihaz edilmiştir.

Sözün kısası

Edebiyat
Kitabı davası

E. Ekrem Talu

Her ikisine de aynı derece hürmet beslediğim iki edebiyat hocası arasında zorlu bir dava epey zamandır maarif âleminde birçok dedikoduları mucib oluyor.

Değerli meslekdaşım İsmail Habib, gene kıymetli ve çalışkan arkadaşım Mustafa Nihadın senelerdenberi mekteplerde okutulmakta olan kitabını kalemine doladı, bazılarında şiddet telâkki edilen bir heyecanla tenkid ediyor.

Nihadın bahis mevzuu olan kitabındaki yanlışlar, gerçekten mevcuttur ve bazıları benim de nazarı dikkatimi celbetmişti. Edebiyat hocası olmadığım için bunların üzerinde fazla durmuyarak yedimdeki nüshada ufak tefek tashihler yapmış ve kitabı böylece muhafaza eyliyordum.

İsmail Habibin hücumları başlar başlamaz, Nihadın eserini tekrar elime aldim, gözden geçirdim. Evet, Habibin söylediklerinden birçoğu varid. Lâkin, nazleme bulmanın bizdeki zorluğu gözünde tutmak munsifliğini gösterince, Mustafa Nihadın emeklerini ve eserini takdir etmemek te elden gelmiyor.

Belli ki müellif, geçesini gündüzüne katarak, kendi kendine edinebildiği ve mümkün merbeste tevsikine çalıştığı malûmat ile şu eseri meydana koymuş. Ve eğer içindeki yanlışlara rağmen o, salâhiyetli makamlar tarafından kabul, tabii ve tedris edilmiş ise bunun vebalini sahibinin omuzlarına elbette yükletmeyiz. Türkiye'deki liselerin belki yarımında, birkaç yıldanberi okutulan Mustafa Nihadın kitabındaki o yanlışlara bu güne kadar neden ses çıkarılmadı da, şimdiki böyle sistematik bir tarzda baltalanıyor? Ve bu türlü teşhir edilecek yerde, Mustafa Nihad ikaz edilseydi, hatalarını ikrar ve tashih etmez mi idi? Bu sualerimle, İsmail Habibi tahtiyet etmek istemiyorum. Yalnız, böyle bu tonda yapılan tenkidlerin, zaten teşebbüs sahiblerinin ve ciddi çalışanların dilemiş kadar mebzul bulunmadığı şu zamanda, bir çok kimselerin şevkini kıracağı ve kendilerini yeise sürükleyip başladıkları işleri yarıda bıraktıracaklarını düşünüyorum.

Hak olan, meslekdaşım meslekdaşı batırmasa değil, onu teşvik edip, tekemmülüne hizmet eylesesidir.

E. Ekrem Talu

Bayram neş'eli geçti

Şeker Bayramı şehrimizde çok neş'eli geçmiştir. Bayramın birinci ve ikinci günleri havanın çok güzel, ve bir yaz gününü andırarak kadar sıcak oluşu, halkın bilhassa çocukların bugünlerden istedikleri gibi istifadelerine imkân vermiştir.

Şehrin muhtelif semtlerinde kurlan bayram yerlerini dolduran çocuklar, arabalara, salınceklara binerek eğlenmişlerdir. Bütün eğlence yerleri büyük bir ragbet görmüş, bilhassa sazlı yerler ve sinemalar çok kalabalık olmuştur.

Bayram münasebetile Pazartesi denberi kapalı bulunan resmî dairelerle, Üniversite ve bütün okullarda yarın sabahattan itibaren tekrar normal faaliyeteye geçilecektir.

Fransada bir komünist
meb'us daha tevkif edildi

Paris 14 (A.A.) — Askerî makamaı istihkâm alayında çavuş olan komünist meb'us Pourtalet'in tevkifini emretmiştir.

Tevkifin sebebi, arkadaşları arasında bozgunculuk propagandasına devam etmekte olmasıdır.

Tekirdağın kurtuluş günü

Tekirdağ 14 — Dün burada Tekirdağın on yedinci kurtuluş yıldönümü coşkun tezahüratla kutlanmıştır.

TAKVİM

İKİNCİYEŞRİN														
Rumî sen 1155			15			Arabî sen 1369			İkinciyeşrin 5			Kosm 8		
ÇARŞAMBA														
GÜNES														
S.	D.	Şevval						S.	D.	İMSAK				
6	45	3						5	05					
1	4							12	12					
Oğlo		İkinci		Akşam		Yatsı								
S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.							
V.	11	09	14	05	10	45	18	26						
Z.	7	03	7	48	12	—	1	05						

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Gazetelerde şöyle bir fıkrâ okuduk:

— Ankaraya gönderilen otobüs şartnamesi henüz tasdikten geçmemiştir. Şartname tasdika iktiran eder etmez belediye teşebbüslerine birışecektir.

Bizim bildiğimize göre Fransa, İngiltere ve Almanya'dan bugün için makineye müteallik her hangi bir

eşya satın almak mümkün değildir. Baş vurulacak en müsabib yer gerek fiat ve gerek iyilik bakımından Amerikadır, fakat peşin para vermek, hem de parayı dolar olarak vermek lâzım. Halbuki o nesne bizde yoktur. Binaenaleyh şartnamenin gecikmesinden bir kayıbmız olacağına:

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

TELGRAF HABERLERİ

Almanya, Holanda ve Belçikanın tavassut teklifine red cevabı verdi

(Baştarafı 1 inci sayfada)

rop, bugün Berlindeki Holanda ve Belçika sefirlerini kabul ederek, Alman cevabının müteviyatını kendilerine bildirmiştir.

Cevabın metni yarın, Lahey ve Brük seldeki Alman sefirleri tarafından iki hükümetin hariciye nazırlarına tevdi edilecektir.

Almanyanın cevabı

Amsterdam 14 (A.A.) — Telegraaf gazetesinin Berlin muhabiri yazıyor: Holanda kraliçesile Belçika kralının sulh teşebbüsüne Almanyanın resmî cevabı, bugün Holanda ve Belçika elçilerine tevdi olunmuştur.

Öğrendiğime göre, Hitler bu cevapta iki hükümdarın teşebbüsünü takdir ve sempati ile karşıladığını bildirmekte ve Almanyanın İngiltere ve Fransa tarafından verilen cevaplar hakkındaki noktai nazarı hakkında hiçbir şüpheye mahal bırakmamaktadır.

Berlin mehafilinde deniliyor ki: Almanya bilhassa Fransız cevabında kosulan şartları kabul edemez. Eğer sulh tavassutuna Paris ve Londranın verecek başka bir cevabı yoksa sulhün son çıkar yolunu da kapamışlardır.

Alman mehafili İngiltere ve Fransanın şartlarından fevkalâde kızgındır. Bilhassa Avusturya, Çeko - Slovakya ve Polonyanın tekrar tesisini esaslı bir şart olarak ileri süren Fransız cevabı infial uyandırmıştır. Müttefikler bunu yapmakla bitaraf hükümdarların teşebbüsünü daha bidayette torpillemişlerdir. Müttefiklerin işe bu

gibi şartlarla değil, sulh arzularını izhar etmekle başlamaları lâzımdır. Muharibler arasında ilk temas olduktan sonra şartlar görülebilir. Artık Almanya bitaraf hükümdarların sulh projelerini tahakkuk ettirmek yolunda müsbet hiçbir şey yapamaz. Çünkü Almanya müzakere arzusunu fazla ileri götürürse teslim olmağa hazır bulunduğu intibamı yaratabilir.

Daha başlangıçta

Brüksel 14 (A.A.) — Havas ajansından:

Alman istihbarat bürosuna göre siyasi Alman mehafili, Holanda kraliçesi Wilhelmine ile Belçika Kralı Leopolda İngiltere ve Fransa tarafından gönderilmiş olan notaların sulh lehindeki tavassut teşebbüslerini daha başlangıçında akamete uğratmış olduğunu beyan etmektedirler.

Bu mehafil, İngiliz ve Fransız notalarının bütün Alman milletine karşı bir tahrik mahiyetinde olduğunu ve bu tahrikin harbin gayesi Almanyanı imha etmek demek olduğunu meydana çıkarmakta bulunduğunu ilâve etmektedirler.

Bir Alman gazetesinin mütealeesi
Berlin 14 (A.A.) — Deutsche Allgemeine Zeitung, Holandanın sulh tavassutuna Fransa tarafından verilmiş olan cevabda müstakil bir Avusturyanın ihyasından da bahsedilmekte olduğuna işaret ederek diyor ki:

Bu hareket, iki memleket hükümdarının teşebbüslerine karşı açık bir hakarettir. Müttefiklerin cevabı, Almanya karşı yeni bir tahrik.

Rusyanın Finlandiyaya bir ultimatom vereceği söyleniyor

(Baştarafı 1 inci sayfada)

nav memleketlerinde de huzursuzluk uyandırmıştır.

Stokholmden alınan haberlere göre, Sovyetlerin şimdi Finlandiya hükümetine bir ultimatom tevdi etmeye intizar edilmektedir.

Heyet Helsinki'de

Moskova 14 (A.A.) — «D. N. B.»: Finlandiya heyeti bugün öğleyin Leningrad'dan Finlandiya istikametinde yoluna devam etmiştir. Helsinkiye yarın sabah varacaktır.

Sovyet matbuatı heyetin Moskovanın hareketini kat'iyen mevzuubahs etmektedir.

Bir Rus tayyaresi düşürülmüş

Londra 14 (Hususî) — Henüz teyyüdü etmeyen bir habere göre, Finlandiya - Sovyet hududundaki Finlandiya hava dağı bataryaları, bugün bir Sovyet tayyaresini düşürmüşlerdir.

Moskova müzakerelerinin akamete uğramasından sonra, bu gibi hâdiselerin vukuu beklenilebilir.

Fin resmi mahfelleri, gerek kara, gerek denizde bazı hâdiseler vuku bulduğunu itiraf etmekle beraber, bu hâdiselerin mahiyeti hakkında hiç bir şey söylememektedirler.

Finlânciyahlar boyun eğmeyecekler

Helsinki 14 (A.A.) — Moskova müzakerelerinin inkitamı mevzuu bahseden Finlandiya gazeteleri Finlânciyanın körfezde bir üssü bahri verilmesi hususunda Sovyet taleplerine boyun eğmeyeceği, ve Sovyetlerin ne propaganda, ne de tehditlerinin bu kararı sarsmayacağını yazıyorlar.

Maamafih matbuat, Finlandiya heyetinin Moskovadan dördüncü defa olarak elleri boş dönmekle beraber bedbinliğe mahal olmadığını ve Finlânciyanın imkân dahilinde olan her tavizi yapmaya hazır bulunduğunu kaydeylemektedir.

Şehirlerden dışarı çıkarılmış olan kadın ve çocukların şehirlere dönmeleri için Helsinki valisi radyoda beyanatta bulunmuştur.

Finlânciya nehirlerin taşıdığı haber vermemiş

Helsinki 14 (A.A.) — Moskova radyosu, Finlandiya hükümetini, Sovyet - Finlandiya hududu yakınındaki nehirlerin tehlikeli surette taşınmasında Sovyet makamatını haberdar etmemiş olmakla itham ediyor. Spiker beynelmil müahede mucibince, Sovyetlere bu haberin verilmesi lâzım geldiğini ileri sürmektedir.

Müzakereler neden skim kaldı?

Moskova 14 (A.A.) — Havas ajansından:

Moskovadaki Finlânciyahlar mehafilinde Sovyetlerin şimdiki halde Sovyet - Finlandiya müzakerelerinin akamete uğramış olduğunu kaydetmekle iktifa edecekleri, şiddetli bir harekete geçmeyecekleri ve yeni esaslara istinaden işi tekrar ele almadan evvel beynelmil vaziyetin inkişafına intizar edecekleri tahmin olunmaktadır.

Müzakerelerin akamete uğramasının başlıca sebebi, Finlânciyahların Hangoe üssü bahrisini terketmekten kat'i surette imtina etmeleridir. Çünkü diğer meselelerin halli kolaydır.

Finlânciyahların Caredie berzahında bir hudud tashihiine muvafakat edecekleri, ancak bu tashihin Rusların istedikleri derecede mühim olacağı söylenmektedir.

Sovyet mümessilleri, ittifak muahedesini teklifini yeniden mevzuubahs etmemişlerdir. Bu teklif, kat'i surette bertaraf edilmiştir.

Askeri faaliyet

Her halde Leningrad mntakasında bir nebze askeri faaliyet sarfedilmekte olması enteresandır. Bu faaliyet, ileride Helsinki üzerinde bir tazyik icrasına delâlet etmektedir.

Garb cephesinde Keşif kolları faaliyeti

Paris 14 (A.A.) — 14 Teğrisani akşam tebliği:

Bilhassa Sarre'in şarkında şiddetli keşif kolları faaliyeti olmuştur.

48 saat içinde olup bitenler

Bayram münasebetile gazetemizin çıkmadığı 48 saat içinde harb vaziyetinde olduğu kadar siyasi vaziyette de fevkalâde mühim değişiklikler olmuştur. Belli başlı vak'alar kısaca şunlardır:

★ Holanda ve Belçika hükümdarlarının sulh hakkındaki tavassutlarına İngiltere ve Fransa cevaplarını bildirmişlerdir. Cevaplarda İngiltere ve Fransanın, Avrupanın mütemadiyen tazelenen Alman taarruzu korkusundan kurtulabilmesini temin etmek için silâha sarıldıkları zikredildikten sonra sulh lehinde karar vermenin Almanya aid olduğu ve Almanyanın tekliflerini tetkiki hazır bulundukları bildirilmektedir.

★ Ajanslar Holanda ve Belçikanın muhtemel bir taarruza karşı tedbirler almakta devam ettiklerini bildirmişlerdir.

★ Sovyet - Finlandiya müzakereleri tekrar çıkmazsa girdi, Finlandiya murahhasları memleketlerine döndüler. Vaziyet hakkında gazeteciler beyanatta bulunan Finlandiya haricîye nazırı Erceko müzakere safhalarını anlattıktan sonra: «Finlânciya bazı ihtiyat tedbirleri aldı» sözleriyle beyanatına son vermiştir.

★ Münih suikastı etrafında Almanya'da yapılmakta olan tahkikat henüz neticelenmemiş olmasına rağmen birçok kimseler tevkif edilmişlerdir.

★ Yugoslavyada âyân seçimi neticelenmiş, başvekilin mensub olduğu radikal partisi 29, başvekil muavinî Maček'in Hırvat partisi 11 azalık kazanmışlardır.

★ Garb cephesinde ve denizlerde mühim bir hâdise olmamıştır.

Münih suikastında yaralananlardan biri öldü

Münih 14 (A.A.) — Geçen suikastta yaralananlardan Münih mntakası Nazi şefi Schmeidl öğleden sonra hastanede ölmüştür. Bu suretle mezkûr suikastta ölenlerin sayısı 8 e çıkmıştır.

Fransız Maliye Nazırı Londraya gitti

Londra 14 (A.A.) — Fransız maliye nazırı Pol Reyno, mali ve ticarî meseleler hakkında müzakerede bulunmak üzere bugün tayyare ile Paris'ten buraya gemiştir.

Fransız nazırı, alâkadar meslektaşları ile derhal tēmasa geçmiştir.

Yeni bir Fransız torpitosu

Toulon 14 (A.A.) — 1771 tonluk Le Corsaire torpidosu bugün denize indirilmiştir.

Bu torpido 1937 programında aynı tipin yapılması derpış edilen müteaddit torpidolardan biridir.

Sabahtan Sabaha

Siyaset ALEMİNDE

● *Sulh tavassutu ve İngiliz - Fransız cevabı*

Yazan: Selim Raşid Emeç

Belçika ile Felemenğin müştereken yaptıkları sulh tavassutuna İngiltere ile Fransa tarafından cevap verilmiştir. Aynı ayrı tevdi olunan bu cevapların meali birdir. Bu devletler ez-cümle derler ki:

Biz, Polonyanın Almanya tarafından hücum uğraması üzerine muharebeye başladık. Fakat harb gayemiz, şimdi şudur:

Küçük devletlerin büyüklüğü tarafından taarruza uğramamasını temin edecek hak beraberliği tesis etmek. Öyle bir dünya istiyoruz ki milletler arasında bu ihtilâf çıktığı zaman, bu ihtilâfın hal vassatı silâh olmasın. İhtilâf düşenler, hakem yolile anlaşmazlıklarını halletsinler. Şayed sulh tavassutunu yapan sizler, Almanyanı bu yola getirmek imkânına malik iseniz bunu açıkça beyan ediniz ve Almanyanın açık teklifini bildiriniz. Bunu, büyük bir dikkatle tetkik edeceğiz.

Bir bakıma bu cevap kadar itiraz kabul etmez bir mukabele az bulunur. Ve gene bundan dolaydır ki, bu cevaba bakarak, sulhün gittikçe uzaklaşsa bir hayal olduğunu söyleyenler olursa, onlar da görüşlerinde haksız olmazlar, fakat...

Unutmamak lâzımdır ki istisnasız kâide olamayacağı gibi her cevabın istilzam edileceği bir nokta bulunabileceğini de hatırdan çıkarmamak gerektir.

1914-1918 harbinden sonraki âlemde, bütün milletlerin gayreti, böyle bir sistem kurmaya matuf olmuştur. Fakat bu gayretler semere verememiştir. Çünkü, böyle bir neticeye varmak için, her şeyden evvel lâzım olan hüsünü niyet temin olunamamıştır. Milletler Cemiyeti fikrinin babası olan Amerikalıların niçin bu cemiyete girmekten tehaşi göstermiş olduklarını düşünürsek, istediğimiz müsavatın ve iş beraberliğinin de ne şartlar dahilinde kabili tahakkuk olduğunu kolaylıkla kavrarız. Vaktile bu sūtunlarda, bu mevzu etrafında kalem icale eden nâciz muharrir, harbin de, sulhün de evvelâ fikirlerde hazırlanabileceği esasını müdafaa etmiştir. Halbuki dünya efkârı umumiyesi, Büyük Harbin hitamından bugüne kadar sulh fikrine müsaid bir hava yumuşaklığına adeta hasret kalarak yaşamıştır. Her millet, bu gündün yarına harb olacak diye hazırlanmış, milletler, birbirlerine yarın muhtemel düşmanı gözile bakmışlardır.

Böyle bir ideal ile gidilene ve böyle bir tehlikeli hava içinde yaşanan ruhlardan nasıl isterdiniz ki müveddetkâr bir teşkiki mesal semeresi istihâl olunsun. Maamafih okun tamamile yaydan çıkmamış olduğu şu anlarda ortaya atılacak bir sulh formülü, bazı iddialara rağmen insaniyet idealine en uygun bir buluş olacaktır. Sonuna kadar harben hiç bir kimsede kazanç temin etmemiştir. Bu itibarla yanlışlığı aşikâr olan bu hesabı yarı yoldan geri çevirmek doğru olur.

Selim Raşid Emeç

Litvinofun yeni vazifesi

Londra 14 (A.A.) — News Chronicle gazetesi, Sovyet ittifakı eski haricîye nazırı Litvinof'un komünist partisi merkezî icra komitesi ecnebi istihbarat bürosu şefliğine tayin edildiğini yazmaktadır. Litvinofun Moskovadaki Marxengels enstitüsü direktörlüğüne tayin edildiği rivayeti de dolasmaktadır.

Selim Raşid Emeç

Molotof Tokyoya gidiyormuş

Roma 14 (A.A.) — Gazetelerin öğrendiğine göre Moskovada, Rus - Japon münasebetlerinin iyileşmesi ve hattâ iki memleket arasında sūratle bir mukarenet tesisi ve Molotof'un ilkbaharda Tokyoya gitmesi bekleniyor.

Irak Başvekilî Kahirede

Roma 14 (A.A.) — Stefani ajansının Kahirede bildirdiğine göre, Irak başvekilî Nuri Said bugün Kahireye gelmiş ve Mısır başvekilî Ali Mahir ile görüşmüştür.

Mülakat Filistin meselesi etrafında cereyan etmiştir. Ancak müzakere edilecek mevzu İngilizler tarafından Filistinde nefyedilen Arabların tekrar memleketi dönmeleri meselesini aşmayacaktır.

Antebde bir camide kaza, 3 kişi öldü

Anteb 14 (A.A.) — Burada evvelki gün Hacı Tahir camisinin kadınlara mahsus katı çökmüş ve bunun neticesi olarak üç vatandaş ölmüş ve kadın, erkek dokuz kişi de ağır surette yaralanmıştır. Birçok ta hafif yaralı vardır.

Polonya Başvekilî ve Haricîye Nazırı Londrada

Londra 14 (Hususî) — Polonya başvekilî General Zigorsky ile haricîye nazırı Zalesky bugün tayyare ile Paris'ten buraya gelmişlerdir.

General Zigorsky gazetecilere beyanatta bulunarak demiştir ki:

«Benim buraya gelmem saik olan, müttefiklerin feci ahval ve geraittir. Fakat vaktile bu zaferin Polonyayı yeni den dirilteceğine eminim.»

General Zigorsky ile Zalesky, öğleden sonra evvelâ lord Halifaks ve bilhassa de Çemberlayn ile görüşmüştür.

Polonyalı nazırlar, Lord Çetfild ve Çörsil ile de görüşeceklerdir.

San'at âşıkları

Dün Şehir tiyatrosu sanatçılarının çalıştıkları Marmara stüdyosunda yarım saat kadar bulunan, san'atkarlarımızın mesaisine şahid oldum. Bir Amerikan filmi'nin Doublege'yi yapıyordu. Halkımızın Türkçe sözüyle olarak rahat rahat seyrettikleri filmlerin ne zahmetlerle meydana geldiğini anlatmak için bu işde en tabii mütehasıs oldukları şüphesiz bulunan sanatçılarımızın bir cümleyi en aşağı on kere tekrar ettikten sonra aslındaki sese ve harekete uydurduklarını söylemek kâfidir.

İngilizce asıllarındaki seslerin tonunu ve jestlerin bu seslere istibakını temin etmenin ne demek olduğunu anlatmak için de İngilizce ile Türkçe arasındaki büyük telâffuz ve şive inhişafını düşünmek yeter.

Karanlık, havasız kapalı bir yerde çalışan genç sanatçıların san'atlerindeki maharetleri kadar sabır ve tahammüllerindeki vüs'ate de hayran kaldım. Fransız münekkidlerinden Boileau'nun bir sözünü hatırladım. Şimdiki münekkidler gibi pek hoyrat ve insafsız çömyan bu kadirsınas edib der ki:

— Tenkid kolay fakat san'at güçtür.

Sinema tekniği sayesinde halk tabakalarında bile güzel çirkin ayırd etmek kabiliyetlerinin uyanığı bir devirde müşkülünesend kütleyi memnun etmek çok güçleşmiştir. En ince fikirleri hazırlayıp komprime haline getiren ve gülmek, gıcıklanmak ihtiyacında olan uzviyetimizi zahmetimizce tatmin eden sinemanın büyük sarmet ve zahmetlerle meydana geldiği malumdur. Fakat bu zahmetlerin bir sanatçı için bir stüdyoda yarım saat bulunmak lâzımdır. San'at feragat ister derler fakat fikir halinde dudaklarımızdan dökülen bu köhne vecizenin san'atkârı neye mel olduğunu düşünmeyiz. Şöhret öyle zalim bir affettir ki san'atkârı zehirli bir şurub gibi tatlı tatlı, bayıltı bayıltı, için için uyuşturup tüketir.

Türkiyenin fakir Hollivoodlarında ter dökerek san'atkarlara, sahnemizin emektar ve eşsiz aktörlerine teşekkür etmeliyiz. Çünkü onlar muhakkak ki dünyanın en müşkül şartları içinde çalışan sanat âşıklarıdır.

Buhsan Cahid

Şehir Haberleri

Avrupadan gelen talebeler tekrar gidiyorlar

Almanya, Amerika ve diğer memleketlere gidecek talebelerin pasaport muamelelerine yarın başlanıyor

Harb vaziyeti dolayısıyla, muhtelif Avrupa merkezlerinde tahsilde iken memleket dönen talebelerin tahsilde ısrarını devam ettirmeleri için tekrar geldikleri memleketlere gönderilmesi hakkındaki karar üzerine şehrimizdeki alâkadar makamlar icab eden hazırlıkları yapmağa başlamışlardır.

Tahsil masraflarını Maarif Vekâleti bütçesinden alan talebelerin adresleri Yüksek Tedrisat Umum Müdürlüğü'ne gönderilmektedir.

Avrupa merkezlerinde kendi hesaplarına tahsilde bulunan talebeler hiçbir kayda tâbi tutulmadıklarından, bunların birçoğu tekrar geldikleri yerlere dönmek üzere hazırlanmaktadır.

Almanya'da ve diğer Avrupa merkezlerinde devlet ve devlete merbut müesseseler hesabına teknik ve fen tahsil eden talebe ile fen ve teknik sahalarından gayri şubelerde tahsil eden talebelerin tahsillerinin ikmaline azami bir sene kalanlar, yakında geldikleri yerlere döneceklerdir. Devlet hesabına okuyan 650 talebenin ekserisi Almanya'da fen tahsili yapmaktadır.

Avrupadan döndükten sonra Üniversitenin muhtelif fakültelerine ve Yüksek Mühendis Mektebine kaydolun

lunan talebeler de geldikleri yerlere dönmek üzere mektep idarelerinden kâğıdlarını almaktadırlar.

Üniversitenin muhtelif fakültelerine kaydolunan talebeler 164 kişidir ve bunların hepsi de geldikleri memleketlere döneceklerdir. Bazı resmi ve hususî müesseselerde vazife alan talebeler de vazifelerinden istifade ederek tahsillerine devam etmek üzere geldikleri yerlere gideceklerdir.

Emniyet dördüncü sube müdürlüğü Almanya ve diğer yerlere gidecek talebelerin pasaport vize muamelelerine yerından itibaren başlayacaktır.

Bu ayın 25 inde Pireden Newyorka hareket edecek olan Ellas vapur ile 103 Türk talebesi Amerika'ya gidecektir. Bunların içinde Etibank namına tahsilde bulunan 25 talebe de vardır.

Üniversitede lisan muallimi yetiştirmek için Edebiyat Fakültesine bağlı olarak açılan yabancı diller mektebinde geçen yıl muvaffak olan 43 talebe de stajlarını yapmak üzere Almanya, İngiltere ve Fransaya gönderileceklerdir.

Yabancı Diller mektebinin bu sene birinci sınıfına alınan 44 talebe de bu yıl burada muvaffak oldukları takdirde gelecek sene Avrupaya gönderileceklerdir.

Dairelere kırtasiyecilik hakkında yeni bir tamim gönderildi

Dahiliye Vekâleti, vilâyet ve belediye tamim kırtasiyecilik hakkında yeni bir tamim göndermiştir. Bu tamimde Vekâletten yazılan istifsar ve istizahı mutazammam yazılara çok defa cevap alınmadığı, müteaddid takiblerin cevapsız kaldığı, iş sahiblerinin hakları olarak daha yüksek makamlara şikâyet mecbur kaldıkları bildirilmiştir. Dahiliye Vekâleti, herhangi bir yazıya vakitinde cevap alınmadığı takdirde müsebbihleri hakkında doğrudan doğruya Vekâletçe takibat yapılacağını bildirmiştir.

Kadın yüzünden sinemada bir genç yaralandı

Dün kadın yüzünden bir gencin, diğer bir genç tarafından bıçakla yaralanması neticelenen bir cerh vak'ası olmuştur.

Samatyada Küçükfendi sokağında oturan Vâhid, beraberinde dayızadesi Pakize olduğu halde bir film seyretmek üzere Yedikulede Ferah sinemasına gitmişlerdir. İki genç sinemada otururlarken, ön sıraların birinde bulunan genç bir adam Pakizeye sarkıntılık etmeğe ve lâf atmağa başlamıştır.

Bu çirkin hareketten müteessir olan Vâhid, genç kıza sarkıntılık eden Hüseyin adındaki şahsın yanına giderek, yaptığı hareketin çok ayıp olduğunu ve devam ettiği takdirde kendisini polise teslim edeceğini söylemiştir.

Bu ihtara fena halde asabileşen Hüseyin, iki arkadaş ile birlikte birdenbire Vâhidin üzerine atılmışlar ve dövmeğe başlamışlardır.

Hüseyin bununla da iktifa etmiyerek sustalı çakısını çekmiş, Vâhide saplamıştır. Etraftan yetişenlerin müdahalesiyle Vâhid güçlükle mütecevizlerin elinden kurtarılmıştır.

Başından müteaddid yara alan Vâhid, tedavi edilmek üzere hastaneye kaldırılmış, suçlu Hüseyin ve arkadaşları vakalanmışlardır.

Bir hamal kezzabla tehlikeli surette yaralandı

Dün, Balıkpazarında çok feci bir kaza olmuş, bir hamal üzerine dökülen kezzabla tehlikeli surette yaralanmıştır.

Dün akşam geç vakit Limon iskelesinde bir tüccara aid depoya kezzab tenekesi taşıyan hamal Ahmed, bir aralık müvazenesini kaybederek sırtındaki yük ile yere yuvarlanmıştır.

Bu ani düşüş neticesinde tenekede bulunan ve dökülen kezzablar Ahmedin vücudünün muhtelif yerlerine isabet ederek ağır surette yaralanmasına sebebiyet olmuştur.

Hamal Ahmed baygın bir halde cankurtarılarla Cerrahpaşa hastanesine kaldırılmıştır.

Bir balıkçı, esnafı haraca bağlayan bir sabıkalıyı öldürdü

Vak'ayı müteakib kaçan katil evinde yakalandı ve sorgu hâkimliği kararile tevkif edildi

Evvelki gün Balıkpazarında bir cinayet olmuş, Tatar Şükrü adında bir balıkçı, Muharrem namında bir sabıkalıyı bıçakla kalbinden yaralamak suretile öldürmüştür. Aldığımız malûmata göre bu kanlı vak'a su suretile cereyan etmiştir.

Ötedenberi Balıkpazarında Balık hane sokağında seyyar balık satıcılığı yapan Şükrü, evvelki gün de akşamüstü aynı sokağa tablasını koyup balık satarken, yanına sarhoş bir halde Muharrem gelmiş, çok asabi ve âmirane bir eda ile «bana bir şişe rakı alacağım» demiştir.

Şükrü, o civar esnafını bu tarzda müraعاتlarla sık sık taciz eden ve haraca bağlayan Muharreme henüz sıftah etmediğini, parası olmadığını ve arzusunu yerine getiremeyeceğini söylemiştir.

O mühihte her dediğini yaptırmakla tanınan Muharrem, Şükrünün bu baştan savma mukabelesini bir türlü hazmedemiyerek eline geçirdiği bir balık tablasını onun başına atmış ve küfürler savurarak üzerine saldırmıştır.

Bu tecavüz esasen çakır keyif bir halde bulunan Şükrüyü de mukabeleye sevkettiğinden, bu sefer o da Muharreme hücum etmiştir.

Bu suretle iki hasım sokak ortasında bir hayli boğuşmuşlar, bir aralık Muharrem elini cebine doğru götürdüğünü gören Şükrü, bıcağını çekerek olanca hızla hasımın kalbine saplamış ve onu kanlar içinde yere serdikten sonra, kaçmağa başlamıştır.

Vak'a mahalline yetişen zabta memurları yaralıyı çok ağır olan Muharremi imdadı sıhhi ile Cerrahpaşa hastanesine kaldırmışlardır da, mecrub aldığı yaraların tesirile yolda ölmüştür.

Cinayeti müteakib Hacıkadın mahallesindeki evine kaçan ve saklanan katil, zabta tarafından yakalanmıştır.

Cinayet tahkikat ile nöbetçi müddei-mumisi Ekrem meşgul olmuş, hâdisde meşhud suçlar konusuna tevfikân dün adliyyeye intikal etmiştir.

Dün geç vakit karar hâkimliği huzuruna çıkarılan katil Şükrü, suçunu tamamen ıkrar ve itiraf ederek hâdiseyi yukarıda yazdığımız tarzda anlatmış ve: «Muharrem 14 sabıkası olan tehlikeli keli bir adamdır. Bütün o civar esnafından tehditle haraç alır ve vermeyenlere tehdit eder, hattâ döverdi.

Evvelki akşam da bana muşallat oldu. Daima üzerinde bıçak taşıdığı için beni de vurmasından korktum ve ben onu vurdum» demiştir.

Sorgusunu müteakib tevkif edilen katilin bugün Ağırceza mahkemesine ve-rilmesi muhtemeldir.

60 yaşında bir ihtiyar dün bir otomobil kazasında öldü

16 yaşında acemi bir çocuğun otomobil kullanmak hevesi, dün feci bir kazaya sebebiyet vermiştir.

Kemal adındaki çocuk Şehzade camisi önünde camide namaz kılan emnesine aid otomobili beklerken, yanına hüviyeti tesbit edilemeyen bir doktor gelmiş ve:

«Fatihte bir hastam var, beni oraya kadar otomobilinle götürür, demistir. Kemal otomobil kullanmayı iyi bilir»

İLÂN

Osmanlı Bankasından:

% 3 faizli 1911 ihraçlı Mıstır Kredi Fonsiye Tahvilâtının 1/12/1939 tarihinde yapılacak itfa keşidesinde başa baş tediyesi tehlikesine karşı, Osmanlı Bankası Galata Merkezile Yenicami ve Beyoğlu Şubeleri tarafından pek iyi şartlarla sigorta edileceği, mezkûr tahvilât hâmillerinin malûmu olmak üzere ilân olunur.

Müteferrik:

Millî Müdafaa Vekili şehri'iz: geldi

Millî Müdafaa Vekili Naci Tınaz dün öğle tren ile Ankaradan şehrimize gelmiştir. Millî Müdafaa Vekili Haydarpaşa istasyonunda İstanbul komutanı, emniyet müdürü, mülki ve askeri erkân tarafından karşılanmıştır.

Vali Romanyaya gitti

Vali ve belediye reisi Lütfi Kırdar, refakatinde refikası, Beyoğlu Halkevi reisi ve daimî encümen azasından Ekrem Tur, Rumen turizm ofisi mümessili Mustafa Hilmi Tunalı bulunduğu halde evvelki gün Romanya bandırakı (Recel Karol) vapur ile Köstenceye hareket etmiştir. Vali ve belediye reisi Romanyada, propaganda nezaretinin davetlisi olarak bir kaç gün kalacak ve tetkiklerde bulunduktan sonra Cuma günü İstanbul'a dönecektir.

Köylü için bir araba tipi kabul edildi

Ziraat Vekâleti köylüler için ucuz arabalar imal ettirmeğe karar vermiş ve bu iş üzerinde ehemmiyetli mesgul olmağa başlamıştır. Vekâlet köylüler için ucuz ve azami derecede hafif bir araba tipi kabul etmiş ve bunlardan demir ve tahta fabrikalarından Fatihte külliyyetli miktarda sipariş vermiştir. Bu arabalar tamamlandıktan sonra köylere dağıtılacaktır.

Poliste:

Bir yağcı o'omo' il kazasında yaralandı

Kazlıçeşmede 82 numaralı dükkânda yağcılık yapan ve aynı yerde oturan Dimitri, Zeytinburnu caddesinden geçen ken Ohannesin idaresindeki 1835 sayılı otomobilin çarpılmasıyla yaralanmıştır. Dimitri tedavi edilmek üzere hastaneye kaldırılmış, kazaya sebep olan şoför yakalanmıştır.

Dört kumarbaz ya'alandı

Mehmed Atik adında bir şahsın, Göztepe'de hat boyundaki ikametgâhında kumar oynandığı zabıtaya ihbar edildiğinden dün alâkâdar memurlarca kısa bir tarassudu müteakib yapılan baskın sonunda dört kumarbaz cürmü meşhud halinde yakalanmışlardır.

Sadettin, Hüseyin, Haydar, Kosti adlarında olan bu kumarbazlarla Mehmed Atik, haklarında tanzim edilen evrakla müddeiumumiliğe teslim edilmişlerdir.

Ticaret işleri:

Yüksek ticaret talebelerine Ticaret Odasında iş veriliyor

İstanbul Ticaret ve Sanayi Odası Yüksek Ticaret mektebinde okuyan talebenin ve aynı zamanda bunların pratik bilgilerini arttırmak üzere kadrosunun müsaadesi nisbetinde bu talebelere günün muayyen saatlerinde iş vermektedir. Yeneden 18 talebe mektep saatleri haricinde Ticaret Odasının muhtelif bürolarında çalıştırılmakta ve ticari muamele haklarında malûmatlarının genişlemesine imkân bırakılmaktadır.

Gıda maddeleri de fiat mev üçte bir m yd n verilmeyecek

Mintaka ticaret müdürlükleri ve Ticaret odaları ihracı menolunan ve lissansa tâbi tutulan gıda ve iptidai maddelerin fiat temevvüçleri hakkında cetvel hazırlanmaktadır.

Bu cetveller Avrupada harbin zuhurundan evvel bu maddelerin fiatlarında harbden sonra muhtelif zamanlardaki fiat temevvüçlerini mukayeseli bir surette göstermektedir.

Haber alındığına göre Ticaret Vekâletince müstahsilin her hangi bir fiat düşüklüğünden korunması için evvelce bugünyada olduğu gibi diğer mahsullerin fiatlarını da tutmak üzere kararlar alınacaktır.

Elde bulundurulacak gıda maddeleri stokları sayesinde bunların fiatlarını tanzim etmek mümkün olacak, ne müstahsili ve ne de müstehlaki ızrar edecek sun'î fiat temevvüçlerine meydan bırakılmayacaktır.

Fir ça'gıcı bir tornacıyı yaraladı

Beyoğlunda Yeniçarşıda kadın yüzünden çıkan bir kavga sonunda çalgıcı Bedri adında biri, tornacı İsmail kolundan bıçakla yaralanmıştır. Yaralı tedavi edilmek üzere hastaneye kaldırılmış, suçlu Bedri hakkında takibata başlanmıştır.

TIYATROLAR

Şehir Tiyatrosu Tepebaşı dram kısmında akşam saat 20,30 da

Sermin

İstiklâl caidesi komedi kısmı. Gündüz saat 14 de

Kel Oğlan

akşam saat 20,30 da

Bir Muhasib Araniyor

Sinemamızın en sevimli ve en fazla alkışlanan Jönpremierin

FERNAND GRAVEY
ve **MICHELİNE PRESLE - ELVİRE POPESCO**

ile altı büyük Fransız yıldızının yarattıkları

GAİP CENNET

Şaheseri **BUGÜN MATİNELERDEN** itibaren

SÜMER Sinemasında

Başlıyor. Parisin hayatı ve aşkları... Tualeteri için milyonlar sarfeden Parisin şık ve güzel kadınları... aşkları

İlaveten: Ekler Jurnal en son dünya ve harp haberleri

İki günlük fasıladan sonra Avrupanın vaziyetini tetkik

YAZAN

Emekli General H. Emir Erkilet

"Son Posta,"nın askerî muharriri

Avrupanın garbinde üç büyük devlet on haftadır müsellâh bir ihtilâfa girişmiş birbirlerine ölüm darbesini indirmek için fırsat ve imkân kolluyorlar. Eğer Majino ve Zigrid hatları arada birer mâni teşkil etmeseydiler Alman, İngiliz ve Fransız kanlı çoktan sel gibi akacak, Fransız - Alman hudud bölgelerindeki manevreler askerî harekât dolayısıyla birer harabeye dönecekti; fakat bereket versin, bu hududun iki tarafına inşa edilmiş olan iki kuvvetli müstahkem hat müsellâh üç büyük milletin kütle halinde göğüs göğüse gelmelerine mâni olmakta ve bu suretle mânâsız birer harb yüzünden yüz binlerce insan hayatı şimdilik korunmaktadır.

Buna mukabil, Holanda ve Belçika topraklarının Almanlarla müttefikleri arasında bir döğüş sahası olmaları ihtimali bu iki müstakil küçük devleti, bilhassa son iki haftadan beri, derin endişelere düşürerek pek ciddi ve masraflı askerî ve siyasî tedbirler almağa sevk etmektedir. Bugün pek vazih olarak tahmin olunuyor ki, Holanda ve Belçika hükümdarlarının muharibleri barıştırmak yolunda yaptıkları teşebbüsün saiki, Almanlar tarafından istilâya uğramak korkusu olmuş ve hazırlanmış bir Alman darbesini durdurmak onlar için ancak bu siyasî teşebbüs ile kâbil olabilmıştır.

Büyük muharibler arasında ezilmek tehlikesine maruz kalan bu iki küçük ve bitaraf devlet hükümdarının, sırf memleketlerini koruyabilmek endişesiyle, yaptıkları sulh teşebbüsü, pek geç kalmış olmakla beraber, ehemmiyetsiz ve tesirsiz addedilmemelidir. Bununla beraber bu teşebbüsten henüz kâfi bir netice çıkacağı ve derhal barış olacağını ummak henüz bir hayaldir. Bu siyasî teşebbüsün ehemmiyet ve kıymeti iki muharib tarafın birbirine dış bileceği bir zamanda sulh ümidi, ne kadar zayıf olursa olsun, ortaya atmasıdır. Görülüyor ki iki hükümdarın sulhe tavassut teşebbüsüne, bitarafın çoğu daha şimdiden tarafdar olmuşlardır. Bundan başka bu teşebbüsün bir faydası daha vardır ki o da sırası gelince sulhten tekrar bahsolvabilmek için bir temel teşkil etmesidir. Fakat bunun için Holanda ve Belçikanın bitarafliklarına Almanyaca ve

Bu gördüğünüz Fransız askeri, bitâhare harbiye nazırı olan ve Fransanın Alman hududunu aşınmaz bir istihkâm hattı ile çeviren Andre Majinodur

müttefiklerce riayette devam olunması iktiza eder. Aksi takdirde harb Avrupanın bütün şimal batısını, şimal denizinden İsviçre hududuna kadar, sarmış ve yakında bir barış ümidi büsbütün suya düşmüş olur.

Filvaki Almanlar Belçika ve Holandanın bitarafliğına riayet edebileceklerini beyan ve teyid ettiler. Bu, iki hükümdarın yaptığı sulh teşebbüsünün neticesine intizar için muvakkat veya

tamamile samimi olsun, Avrupanın şimal batı kısmına biraz nefes aldirabilecek kadar iyi bir haberdir. Fakat ne olursa olsun, ancak pek yakın bir harb tehlikesi takdirinde alınmaları mutad olan su taşımaları, seferberlik ve örfi idare gibi son askerî tedbirlere müraعات olunması gösteriyor ki Belçika ve Holanda halkları korku, endişe ve ızdırab içindedir.

Fakat endişe ve ızdırab Avrupanın şimal batısında yaşayan ve yüksek bir medeniyet ve bir kültür taşıyan 8,5 milyon bitaraf Felemenk veya 8,3 milyon Belçikalıya inhisar etmemektedir. İşte İskandinav devletleri ahalisi de, Baltıkın şarkında beliren yeni ızdırab heyulâsının tehdidi karşısında, mevcudiyetleri için derin düşüncelere dalmış ve hatta tedbirler bile almış bulunuyorlar. Rusya - Finlandiya ihtilâfı Avrupanın bütün şimalini kana boyuyabilecek bir istidat göstermektedir.

Hülâsa; Avrupanın doğusunda, harb ateşi muvakkaten küllenmiş bulunmakta ve istikbalin Avrupanın bu semtine hazırladığı mukadderatın ne olduğu henüz bilinmemektedir; çünkü bu semtlerde yaşayan yüz milyona yakın muhtelif insanların rahatını kaçırın ve daha kaçırarak olan yalnız Polonya meselesi değildir. Burada daha birçok köklü meseleler vardır ki bunlar birer birer başgöstermek için yeni büyük sarsıntılar ve karışıklıklar bekliyorlar.

Görülüyor ki Avrupada ızdırab ve hastalık, bu kararın yalnız orta ve batılarına münhasır değil, bütün şimal ve doğu semtlerini de sarmıştır. Eğer Avrupanın cenub ile cenub batısı halâlisinde bugün nisbi bir sükün ve salâh görülüyorsa insanıyet bunu İtalya ile Türkiyenin zeki görüşlerine ve aklıca davranışlarına borçludur. Tarih bunu böylece takdirle kaydedecektir.

İtalya harbe girmemekle ve Türkiyeye Balkanlarla Akdenizde harbi sureti kat'iyode menetmek istemekle Avrupanın cenub ile cenub batısında barış ve sükûnun devamını temin etmişlerdir. Her iki devlet bu siyasetlerinde devam eder ve üstelik elele verilerse doğu Akdenizle Balkanlar bir gün Avrupanın cennetleri bile olabileceklerdir. Ah o gün!

H. E. Erkilet

Hâdiseler Karşısında

Bayram muhaveresi

— Eşas: Karı, koca
Bayram sabahı:
— Ali Beylere muhakkak uğriya -
lim...
— Jalelere..
— Her bayram biz gidiyoruz, bir bayram da onlar gelsinler... Sen Nihad Beye kart yazdın mı?
— Aklıma gelmedi.
— Zaten senin aklıma gelmez ki.. Adamcağın iki eli kanda olsa bir bayram unutmaz.
— Kapı çalıyor.
— İşte misafir geldi. Ben sana demindenberi, giyin diyorum.
— Belçji imiş, sende yirmi beş kuruş var mı?
— Dur çantama bakayım.. Lira var, bir on kuruş var.
— Dünden düşünüp para bozdurman lâzımdı.
— Söyle, birazdan gelsin..
— Ayıb değil mi canım.
— Ne yapalım oldu.
— Haydi, çabuk hazırlan da kimse gelmeden sokağa çıkalım.

Öğle vakti:

— Elbisen?
— Benim canım hiçbir şey istemi -
yor.
— Nereye gittikse; şeker kahve. İçim dışım şeker kahve kesildi.
— Benim de öyle..
— Konyakları da hesaba kat!
— İki kadeh Ali Beylerde.. İki kadeh Nebahat Hammlarda.. Nebahat Hanım da vişneleri enfes yapıyor.
— Zaten sen öylesindir. Bütün erkekler de öyle ya.. Nebahat Hanım ne yapsa beğenirsiniz.. Sanki bir şey bezenese. Ben daha iyisini yaparım.
— İş, yaparım, demek değil; yapmak.
— Ne demek istiyorsun. Ben o rü -
küş karı kadar olamaz mıyım?.. İş gü -
cü erkeklerle kırtmak. Bir daha evine adım atarsam iki olsun.

— Uzatma artık; bak bir kart var. Necati ile karısı gelmişler.
— Onlara o kadar yakın gitmiştik. Kapıdan bir uğrayıverseydik.
— Benim aklıma geldi amma..
— Sonra unuttun değil mi?
— Ne yapalım, başka bir gün gideriz. Medihalarm şekerliklerine dikkat ettin mi?
— Güzel bir şeydi galiba!
— Damad göndermiş olacak, çok zevkli adam. Nasıl olmuş da o kızı beğenmiş.
— Gönül bu..
— Kızı gördün ya.
— Fena kız değil.
— Haydi canım.. Solucan gibi bir şey..
— Kimbilir başka meziyetleri vardır.
— Hiç ummam.
— Sen kimseyi beğenmezsin ki!
— Kapı çalındı. Hele bak.
— Misafir geldi. Şu masanın üzerini düzelt.. Yere de kül dökmüşsün, aya -
ğınla dağıtver... *

Akşamüstü:

— Bittim.
— Ben de.
— Ayaklarım ağrıyor.
— Bacaklarım kopuyor zannediyorum.
— Lâf yetiştirmekten dilim kuru -
du.
— Kaç kişi eve gelip gitti..
— Kaç merdiven çıktım!..
— Lâf dinlemekten kafam şişti.
— Bugün de geçti amma.
— Yarın da bir çok yere gitmek lâ -
zım.
— Yarını da bir atlatsak.
— Kimler gelirler dersin!
— Belli olmaz ki..
— Yotunluktan gözlerim kapanıyor yatacağım.
— Ben de.

Tomet Hulusi

Bunları biliyor mu idiniz?

Gözlerle işiten hayvan

Gözlerle işiten hayvan kurbaga -
dır. Her iki gözü -
nün arkasında bu -
lunan ve dimağa -
uzanan sinirler -
kurbaganın işitme -
hassasını temin et -
mektedirler.

Kuşların ve balıkların hicreti

Kuşlar ilkbaharda şimale doğru hicret ederler. Balıklar ise onların aksine olarak, ilkbahar gelir gelmez cenuba doğru hicrete başlarlar.

Tarihten sahneler

On sekizinci asırda bir cürmü meşhud cezası ve uğursuzluğu ile meşhur bir vezir

("Son Posta,"nın tarihi bahisler muharriri yazıyor)

On yedinci asrın büyük Türk muharriri Evliya Çelebi, muazzam seyahatnamesinin her tarafında olduğu gibi, Galatada da bahsederken, adeta bir tablo yapar:

Galata 17 inci asırda, 3080 dükkânlı, dükkân sahibleri ekseriyet ile Rum ve frenk, deniz kenarında kat kat harabat -
haneleri, meykedeleri, her birinde beşer, altı yüz fasık ve facir iş ve isret eder bir yer idi. Galatada hanende ve saz -
delerle bir hay ve huy olur idi ki dillerle tarif olunmazdı. Gemicilerin, tüccarların, san'atkarların, gemi marangozları ve kalafatçıların oturduğu Galatada, meyhaneciler Rum, satıcılar Ermeni, meyhaneciler Yahudi ve ulüfeciler ise Yahudi beğçeleri idi. Meyâneci ve ulüfecilerin

işisi ise rezaletti. Galatamın has ve beyaz francala ekmeği, nice bin renkte miskli şekerleri, baharlı simidi, münakış varaklı baharlı helvası meşhur idi. Taş merdivenli meyhanesinde, Kefelide, Michaelakide, Kaşkavalda, Sümbüllüde, Konstantinde, Sarandada bir tek katresi bile haram Ankona, Sakız, Mudanya, Edremid, Bozcaada şarapları satılırdı. Sokaklarında, yahu ayak, başı açık humhâne esirleri sürünürdü:

Öyle sermestim ki idrak etmezem dün -
ya nedir,

Ben kimim, sâki olan kimdir, meyi -
sahbâ nedir?

Babalarmızın, gençliklerinde Galata -
ya büyüklerinden gizli olarak geçtikleri hatırlanursa, Evliyanın anlattığı Galata,

on sekizinci asır vak'ânivislerinden Suphinin naklettiği şu vak'aya güzel bir de -
kor olur:

Kalyoncu neferlerinden olup Tophane -
de kasablık eden bir adama misafirleri gelir. Bir kalyoncu neferinin nasıl olup ta kasablık ettiğini başka bir tarih sohb -
betinde anlatırım. Kasab kalyoncu dükkânından biraz et alır, daima yaptığı gibi, Galatadaki meyhane aşçılarından birine gidip, parasını da vererek eti pişirmelerini rica eder. Lâkin meyhaneciler, misafirleri yatıp kalktığı küçük bir be -
kâr odasında ağrılamak niyetinde olan kasabı: «Sen bizim şerbetimizi için müş -
terilerden değilsin» diye kovarlar. Kaba -
balık oldukları için de, birbirlerinden ce -
(Devamı 8 inci sayfada)

GÖNÜLİLERİ

Bir dans düşmanı

Bayan «Fa. Fa.» diyor ki:
— «Bir aile toplantısında dans da vardı. Ben ve kocam bütün diğer toplantılarda olduğu gibi bu toplantıda da dansı uzaktan seyretmekle iktifa ettik. Size bu mektubu yazış -
min sebebi toplantının sonuna doğru çok sevdiğim bir arkadaşımın kulağına fısıldadığı sualdir.

— «Kocam dansın neden bu derece düşmanıdır? Seni yabancı bir erkeğin kolları arasında dans eder görmeye tahammül edemeyecek kadar kıskanmasını biraz hafif, biraz kırıcı bulmaz mısın?»
— «Hayır, dedim, fakat işte size de biraz derd dökmek isterdim.» *

Dansın tarihi insanlığın tarihi kadar eskidir, ilk insan sevincini evvelâ şarki, sonra da dansla izhar etti, bununla beraber dansın bugünkü şeklini almak meylini göstermesi 1960 yılına doğru başlar. Bakınız şimdî hatırıma geliyor:

Bir gün Alman başvekili Bismar -
kı yeni danslardan birkaç nümune -

nin gösterileceği bir toplantıya çağırılmışlar, o vakte kadar kadrilden veya polka ile emsalinden başka türlü dans görmemiş olan Bismarkeğin kadına sarılarak dönmeğe başladığını görünce:

— Koklaşmak için evlerine dönmeyi neden beklemiyorlar? diye sormuş.

Bismarkın fikrine iştirak etmemekle beraber son yıllar içinde icad edilmiş olan danslardan bazılarını hen de sevmem. Okuyucumun kocası bu hususta daha müteassıb olabilsin, fakat taassubunu dikkat gözünü çekerek derecede ileriye götürmemesi lâzımdır. Maamafih şimdî bu sehadet okuyucumun mesele çıkar -
maması icab eder. Vaziyeti olduğu gibi kabul etmelidir.

Bay «A. K.» a:

— «Bu kadın evini yıkmıştır, üçüncü kocasından ayrıldıktan sonra lâkayd görünmektedir» diyor sunuz, fakat dikkat ettiniz mi «görünmektedir» diyorsunuz, «görünmek başka» gerçekten öyle olmak da gene başkadır.

TEYZE

Casuslar nasıl yetiştirilir?

Bir casusun hayatı

[Alman casusu Karl Armhard'ın hatıratına göre yazılmıştır]

Nakleden: Hasan Âli Ediz

— Karl, size bir defa daha tekrar ediyorum: Alman sosyetesinde yüksek mevkiiler elde etmenize imkân verecek temaslara tesis etmek istiyorsanız, hiç tereddüt etmeden tekliflerimi kabul etmelisiniz! Siz adeta bu iş için yaratılmış bir adamsınız: Seyahatler yapmasını, sergüzeştlerle atılmasını seviyorsunuz, bir çok ecebi dillerine mükemmel surette vakıfsınız! Bütün bunlardan başka, tahsil ve terbiye bakımından da iyi yetişmişsinizdir, binaenaleyh kendinizi her türlü şartlar altında her yerde idare edebilirsiniz! İşte bütün bunları düşünerek, sizin bizim için biçilmiş bir kaftan olduğunuzu tekrar edebilirim. Sonra şunu da unutmayınız ki, bu teklifim, sizin için de bulunmaz bir nimet, kaçırılması çâiz olmayan bir fırsattır. Bu fırsatın bir daha tekrar etmesine de imkân yoktur.

Bu sözleri söyleyen adam sustu. Ve adeta muhabatının düşünmesine, muayyen bir karara gelmesine yardım etmek ister gibi, önünde bir yakut gibi yanmakta olan şarap kadehine bakmaya başladı.

Kendisine «Karl» diye hitab edilen zat, uzun müddet, bir tek kelime söylemeksizin düşündü. Bu, yirmi beş yaşlarında, geniş omuzlu, sert bakışlı gözlerinin rengi oldukça acayib bir gençti. Son moda göre giyinmişti. Fakat dikkatli bir göz, elbiselerinin şurasında burasında göze çarpan ve zamanın tahrifatına delâlet eden parlaklıkları pekâlâ farkedebilirdi. Karl'ın önünde, bir altın tabaka duruyor, Karl, bunu bir elile evirip çeviriyordu. Gene dikkatli bir göz, bunun hakiki bir altın olmadığını anlamakta hiç de güçlük çekmezdi.

Karşılıklı olarak konuşmakta olan bu iki kişi, Berlinin en iyi, en lüks lokantalarından birinin ayrı bir köşesinde oturuyorlardı. 1902 senesi Kanunusani'nin birinci günü idi. Ortalık her zamandan fazla kalabalıktı. Dekolte giyinmiş, şık ve pahalı kolyeler, elmas küpeler takınmış kadınlar, etrafa kolları açarak gelip geçiyorlardı. Kırmızı yanaklı, Vilhelmkari büyüklü er-

kekler, geniş göğüslü, dar belli Hosar zabıtları hiç durmadan lokantaya girip çıkıyorlardı.

Karl Armhara, bir hayli müddet devam eden sukûnu nihayet ihlâl etti:

— Teklifinizi esas itibarıyla kabul ediyorum, dedi. Fakat yapacağım işlerin şeref ve namus çerçeveleri dışına çıkmıyacağına beni temin edebilir misiniz?

Karl'ın muhabatı güldü:

— Namus, nisbi, izafi bir mefhumdur, dedi. Umarım ki hayat tecrübeniz bunu size öğretmiştir. Biz, düşmanlarımızın kullandığı her silâhi kullanmaya meoburuz. Gayeye erişmek için kullanılacak vasıtalar üzerinde fazla hassaslıyet göstermek akıl kârı değildir. E-sas mesele istenilen neticeyi elde etmektir. Geri kalanı lâf ve gûzâftır.

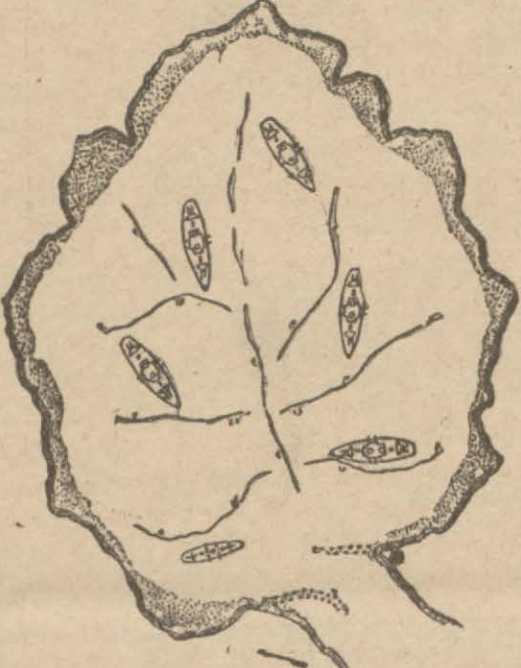
Karl'ın muhabatı sözünün burasına geldiği zaman, geniş bir istihfafı ifade eden bir jest yaptı. Fakat bu son sözlerinin ve bu jestinin Karl üzerinde iyi bir tesir yapmadığını hisseder etmez, süratle şunları ilâve etti:

— Sonra şunu da söyleyeyim ki, bu işin karşılığı olarak size ilk ağızda vereceğim para da azımsanmayacak akdar çoktur: Senede 8000 mark, herhalde az bir para sayılmaz! Bundan maada, muvaffakiyetle başaracağımız her iş için de ayrıca mükâfat ve ikramiye de alacaksınız! Dahası var: Bütün bu saydıklarımızdan maada, sefere çıktığınız zaman da beher gününüz için ayrıca 30 mark «munzam ücret» alacaksınız! Zamanla, gerek aylığınız, gerek «munzam ücret»iniz arttırılacak, ve günün bihinde, şimdi sizin hayalinizden bile geçmeğe imkân olmayacak bir raddeye varacaktır.

Karl bir defa daha işin bütün «müsbet» ve «menfi» taraflarını teraziye vurdu. Casus olmak... Casus... Bu, insanın kulağında hiç de müsaid tesir

Bu resim gördüğümüz gibi bir yaprakla üstündeki böcekleri gösteren alelade bir resim midir?

Hayır bir harb limanının plânıdır ve bir casus tarafından mensub olduğu teşkilâtın merkezine yollanmıştır

yapmayan bir kelime idi. Fakat diğer taraftan, bir insanın, meselâ Karl gibi hayatını az ücretli küçük bir memur,

veyahud az kazançlı küçük bir komisyoncu olarak ömrünü çürütmesi doğru mu idi?

Karl, kat'i kararını vermiş bir insan edasıle:

— Kabul, dedi, teklifinizi kabul ediyorum.

— Çok güzel. Fevkalâde güzel. Şimdi de, kadehimi müstakbel muvaffakiyetleriniz şerefine kaldırmama müsaadenizi rica edeceğim! Ha, bakınız, sırası gelmişken şunu da söyleyeyim: Teklifimi kabul ederken şu noktayı da hatırlıyınız: Hiç çıkarmamalısınız, yapacağınız iş dolayısıyla, başınıza gelmesi mümkün ve mukadder olan tehlikelerden ötürü hiç bir mes'uliyet kabul edemeyiz! Bütün müşkülleri, bütün engelleri kendi zekâ ve dirayetinizle halletmek mecburiyetindediniz! Tehlikeli vaziyetlerden, bizzat kendi kuvvetinizle kurtulmağa çalışacaksınız.

Karl, başile bir tasdik işareti yaptı. Ve, kendi kadehine şarap doldurarak:

— Bundan tabii bir şey olamaz, dedi. Hrn Rozen, merakımı mucib olan nokta şurasıdır: Hemen hemen beni hiç tanımadığınız halde, nasıl oluyor da bana bu sahada açılmak lüzumunu hissettiniz? Veyahud böyle lüzumu neden hissettiniz? Yani bu alelade bir tesadüf mü?

— Bizim işlerin tesadüflerle hiç bir alakası yoktur. Hem müsaade ediniz de sırası gelmişken size, Alman istihbarat teşkilâtına intisab eden her yeni ajana verilmesi icab eden ilk dersi de vereyim: sual sormak âdet değildir. Şayed herhangi bir meseleyi öğrenmek zarureti hissediyorsanız, bunu bizzat kendi akıl ve düşüncenizle, elinizde mevcut olan malûmlarla yapmağa çalışacaksınız! Maamafih bunu yakında kendiniz de anlayacaksınız! Neyse, şimdilik de kadar yetişir.. yarın öğle-

den sonra tam saat üçde sizi Vilhelmstrase'de bekleyeceğim!

Karl'ın «Hern Rozen» diye hitab ettiği adam garsonu çağırdı. Yenilen ve içilen şeylerin parasını verdi. Garsona bol bir bahşiş bıraktı ve ıslıkla bir marş çalarak lokantanın kapısına doğru yürüdü.

Ertesi gün Rozen'in randevusuna giden Karl, derhal kendisine iş verilmesini bekliyordu. Fakat umduğu çıkmadı. Kendisine iş verecek yerde, «teknik hazırlık kursları» ndan geçmesi icab edeceğini söylediler..

Karl için hummalı bir faaliyet hayatı başladı. Bu işle meşgul bir takım mütehassısların rehberliği ve nezareti altında beş ay devam eden muhtelif dersler gördü. Bu derslerin içinde: Topografya, müsellesat (trigonometri), çizgili resim, deniz silâhları gibi dersler vardı. Ayrıca bu beş ay içinde ona torpedo ve denizaltıların modellerini gösterdiler.. Zırhlı ve kruvazörlerin muhtelif tiplerini tanıttılar.. Uzak mesafelerden bütün gemi tiplerini tanımak şekillerini öğretiler. En sonunda da, münhasıran İngiliz harb gemilerine aid hususî bir ders gösterdiler..

Karl, bu beş aylık ders devresi zarfında hemen hemen Rozeni hiç görmedi. Fakat beş aylık kurslar biter bitmez, onu telefonla Vilhelmstraseye çağırıldılar. Rozen onu kendi iş odasında kabul etti. Rozen'de, ilk görüştikleri zamanki lâubaliliğin zerresi bile kalmamıştı. Bu defa o, fevkalâde ciddi ve resmî idi. Karl'a bir koltuk gösterdikten sonra, zaman zaman elindeki kalemle masaya vurarak, gayet otoriter bir dille söze başladı:

— Dostum, dedi, şu dakikadan itibaren siz, bütün mevcudiyetinizle Alman gizli istihbarat servisinin emrindediniz! Her gün bizimle teması muhafaza etmek, ve telefonla nerede bulunduğunuzu bildirmek mecburiyetindediniz! Size verilecek işler hakkında mutlak bir ketumiyet muhafaza etmeniz lâzım geleceğini, ayrıca, ilâve etmeğe lüzum görmüyorum. Elinizde, sizi komprimethe edecek ne bir vesika, ne de bir tek kâğıd bulunmamalıdır.

(Arkası var)

Bu romanı maarif müfettişlerinden Asım Kültür'e ithaf ediyorum.

Z. B. S.

Bu sene nasıl oldu, ne biçim düşündüm bilmem; Heybeliada'da mevsimlik bir ev tutmak hatasını irtikâb ettim. Dünyada sevmediğim şeylerden «susuzlukla yokuş» bu adada öz iki kardeşti. İskeleden yukarıya çıkıncaya kadar terden kokarsınız; evinizde yılanacak bir damla su bulunmaz.

Oldu bir defa... Güya akılsız başım cezasını ayak çekmiş, halbuki burada hem ayak, hem yürek hem de beden çiyor.

Fakat ya çamları, ya manzarası, ya mehtabı, diyeceksiniz; hakkınız var. Zaten her sene birkaç yüzünü, hattâ birkaç binini ya Mazalto hanımın bir fincan kahvesine, yahud Mannik dudunun iki kemik pizolasına kurban verdiğimiz o çamlarla şu manzara ve bu mehtab olmasa Heybeliada'da insan delirse gitmez. İstanbul'a inmezsiniz; günleriniz kitabların arasında küflenip çürür. Çamlardaki kahvehane bozuntusu gazinoları gidersiniz; gramofon sesinden sinirleriniz bozulur. Hani bir komisyon teşekkül etse de «Türkiyenin en kötü plâklarını» seçmeğe çalışsa, imkânı yok, bu gazinocular kadar muvaffak olamaz. Türkünün bu derece adisini, hanendenin bu kadar cırtlâğını, plâğın bu rütbe bozğunu hangi «zevkisefil» sahibi bir araya getirebiliyorsa aşkolsun...

Plâj mı buyurdunuz?. Şu bulanık deniz parçasının dibi midye kabukları ile, cam kırıklarla, yosunlu sivri taşlarla dolu, hilkat günündenberi insan eli değmemiş, kısmına plâj mı diyorlar? Gazinosunda otursanız bir fincan kahvesine yirmi beş kuruş vermeniz icab eder; antre bedeli on kuruşla bir şişe suyu da hesabalamak lâzım gelirse, bir fincan kahveye 45 kuruş ödemek ya mirasyedilik veya abdalıktır. Denize girmek isterseniz antre, mayo veya don, yıkanmak için tatlı su

«Son Posta»nın tefrihası: 1

BEN ÖLDÜRMEDİM

Yazan: Zeynel Besim Sun

bedeli olmak üzere kırk beşe otuz beş daha zammemelisiniz.

O halde İstanbul'a ininiz. Sabahları daima 9,7 de hareket eden 8,53 vapuruna binmek için bir saat on dakikayı güneşe karşı ayak üstünde geçirmeğe rıza göstermek gerekir; avdetde de köprüden vapura girinceye kadar, sıkışmaktan, şeklinizin değişmediğine şükredebilirsiniz.

Allahın dağındaki bu susuz ev katına bir mevsim için neden 200 lira veriyoruz? Kilo almak içinse evden çıkmamalı. Zayıflamak içinse muvafıktır; insan iskeleye her inip çıkışta nasıl olsa yarım kilo atar.

Dikkat ediyorum: Meyva - sebze halinde «beni yedi buçuğa almazsanız yarın çürüyeceğim» diyerek boyun büken domatesler, burada, 25 kuruşluk etiketin altında, kazara meb'us olmuş avukat kâtipi gibi kuruluyorlar.

Fırıncılarında bir sefir azameti, kasabalarında bir nazır gururu, bakkallarında bir şehinşah bakışı seziilen bu adada ev ararken size:

— Hastanız varsa vermeyiz.

İhtarında da bulunurlar. Peki; sıhhatli adam buraya neden gelsin; susuzlukta, yokuştan, yüzde bin beş yüz fat zamandan hasta olsun diye mi? Yoksa akşam üzerleri iskele gazinosunda, sandalye bulamamak yüzünden, dört karış boyundaki rihtimda iki defa gidip geldikten sonra hiddetle yeniden yokuşlara sarın diye mi?..

Benden hayvanların en bedbahtını sorsalar «Ada merkepleri» cevabını veri-

rim. Sabahtan akşama kadar yokuşlara turmanarak dağ tepelerine su çeken bu zavallılar, akşamdan gece yarısına kadar da sırtlarında insan taşırlar.

Maamafih biraz da madalyonun öte tarafına bakmak insanı göstermeli. Bu çamların güzelliğine başka nerede tesadüf edebilirsiniz?. Nasıl ki bir kilo barbunya bahçemin 240 kuruşu satıldığına da Büyüka'da müstesna, Heybeliden başka hiçbir yerde tesadüf mümkün değildir.

İşte bu sene ben bu adada idim.

Mehtabı düşünüyorum; bu akşam ay var. Muhakkak ki teknil ada sakinleri, bilhassa gençler bu gece büyük tura çıkacaklardır. Birkaç gündenberi mandolinli bir grup belirdi. Kadınlı, erkekli, belki, on beş kişiden mürekkebe olan bu grup, çamlıklara her gece neşe saçıyor.

Ben ne yapacaktım?. Otuz günde bir defa gelen şu üç, beş gecelik mehtab âlemini kaçırarak günahı. Gerçi başımda sevda dumanı, gönlümde aşk heyecanı yoktu; fakat mehtabı sevmek için mutlaka bunlara mı ihtiyaç vardı?. Ben tabii seviyordum; aya tutkundum ve aşkın bu kadar hakikisi bir insan için kâfidir. Kendi kendime:

— Ah, yirmi beş yaşında olsaydım.

Demeğe kalmadı; kapının zili acı acı öttü.

Unutmadan ilâve edeyim; Böyle yerlerde kapı zilleri daima acı acı öterler. Evinizde eşyanız, yatağınız, hattâ hazırda yemeğiniz yoktur; bu vaziyette bazan iki, bazan da beş kişiyi «gece yatısına»

misafir etmek mecburiyetinde kalırsınız. Gelenler de, tabii, ferasetli insanlardı; amma iradeleri ellerinde değildir; ya doktor üç beş gün istirahat tavsiye etmiştir, yahud dört yaşındaki yavrucuğun hava tebdiline ihtiyacı vardır; siz yirmi sekiz gün evvel köprüdeki tesadüfünüzde her nasılsa gafil avlanıp «buyurmazsanız vallahi danırım» demişsinizdir; ihtiyaç hâsil olunca onlar da «eski dosttur, gitmezsek gücenir» mülâhazasıyla gelmişlerdir.

Maamafih ben böyle pörçüklü bir kafiye ile karşılaşmadım; hizmetçi kadın o da kapısını açıp ta:

— Buyurun.

Der, demdez yıllardanberi rasgelmediğim eski bir dostun kendisini kaldırmak kanapeye attığını gördüm; hayret ve memnuniyetle yerimden sıçrayarak:

— Vay Ekrem.

Dememle boynuna sarılmam bir oldu. Ekrem Çeliği büyük bir sevinçle misafir ettim. Akşama kadar hep mekteb hayatından bahsettik.

Hamazasp Hâki hocanın «eşek davası» nı anlatışını konuştuk. Ulumu diniye mualliminin «kopya» yı «kopça» sanarak.

— Gopça yapmayın, gözünüzü patlatırım.

Tehdidini: Kitabünnikâh sayfalarının vurğul atlamadan aynen imtihan kâğıdlarına geçişini hatırladık.

İkimiz de öyle çocuklaştık, öyle çocuklaştık ki tarif edemem; neredeyse — Teneffüshane'de hâvle varadık

Diye bir uzun atlama oyununa girişmediğimiz kaldı. İkide birde

— Ah Ekremciğim; Ne iyi ettin de geldin.

Diyor; hizmetçi kadına muttasıl ye mek, meyva, sebze, et, rakı, bira, tavuk, sığır dili, balık hazırlamasını söylüyor dum.

Akşam yemeğinden sonra çamlara çıktık. Hakikaten ilâhi bir geceydi. Çamların arasından süzülen ay ışığı her tarafı başka bir şekilde güzelleştirerek insan-zorla şair yapacak manzaralar yaratmıştı. «Mavi nurdan ırmağ» tabirinin hakikatle tam tetabukunu görebilmek için mehtabda Adada bulunmalı.. arkadaşım, muhabbetle, sordum

— Asfalta inelim mi Ekrem? — Ben çamlıkta kalmağı tercih ederim.

— O halde gazinoya oturalım; geleni geçeni seyrediz.

— Hayır; öyle yapmayı. Bir çamın dibine görülemeyecek şekilde oturup yalan dinliyelim.

— Ne yalanı? — Sevda yalanı, aşk yalanı.. delikanlıların genç kızlara söyledikleri yalanları..

— Hâlâ eski Ekremsin iki gözüm. Maamafih dediğin gibi yapalım..

Biraz tirmandık. Ay ışığı bezelen bir sahanın gerisinde karanlıkça bir yer bulduk ve oturduk.

Şimdi av bekliyorduk. Bizim avımız, yakınlımıza gelerek birbirlerine aşk yalanları uyduracak bir çift olacaktı.

İntizarımızın uzun sürmediğini söylemeğe hacet yoktur sanırım. Bu adada hangi çam vardır ki hayatı imtidadınca en az beş yüz çifte gündüzleri gölge salmamış, geceleri sır muharrirliği yapmamış olsun? — Ekrem: Çelik beni yavaşça dürttü. Gerdiğimiz afe işte nihayet bir çift av düşmüştü. Neferlerimizi bile keser gibi yaptık. Bütün karanlıklara gömülmeğe için, imkânın azami haddini kullanarak, büzüldükçe büzüldük.

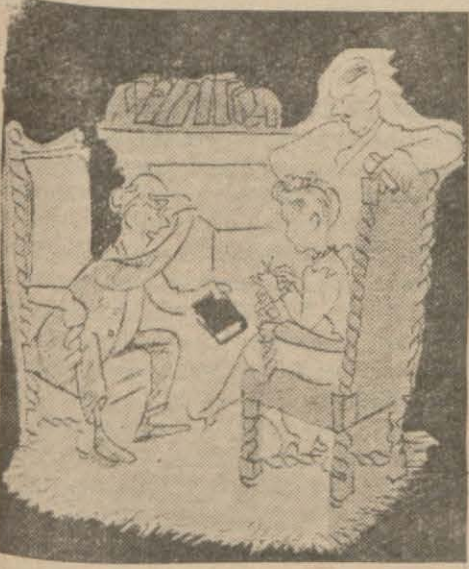
(Arkası var)

MİZAH

Misafire dair

— Gene sigaralarım bitmiş.
— Misafirler gelir gelmez, ortadan kaldırı diye tembih etmemiş miydiniz?...

Gece yatısı misafiri — Kütüphanenize koyduğunuz kitablara göz gezdirdim. Bunlar ne bayağı şeyler, iyi bir kitap seçip almak aklınıza gelmiyor mu?

Misafir fıkraları

Piyano çalarsan

Erkek, misafirlerin bulunduğu salondan dışarı çıktı. Karısını çağırttı:
— Beni dışarı çağırma.
— Saat on ikiyi geçiyor.
— Biliyorum.
— Misafirler fazla kaldılar, bari sen biraz piyano çalsan da, birer ikiser kalkıp gitseler.

★

Rahatlık

— Bu akşam lokantada yemek yiyorun..
— Öyle oldu.
— Hani misafirlerin vardı?
— Evet!
— Gelmediler mi?
— Geldiler. Onlar da rahat olsular, ben de rahat olayım; diye düşündüm; onlar evde yemeklerini yerler. Ben de buraya geldim, yemeğimi yiyeceğim.

★

Onlar eğlenmişlerdir

— Yazın sayfiyeye gittiniz mi?
— Gittik.
— Nasıl vakit geçirdiniz, bari iyi eğlenebildiniz mi?
— Hüsamettinlere, Neclılara, Necatilerle sor..
— Neye onlara sorayım.
— Biz sayfiyeye gittik ama onlar da bize misafir geldiler. Eğlendilerse onlar eğlenmişlerdir.

★

Tadını tadabilsem

Misafiri bol evin sahibi içini çekti:
— Bir gün de bizim eve misafir gelmesen, ben de kalkıp bir yere misafir gitsen de şu misafirliğin tadını bir tadabilsem.

★

Hesab

Hesabını bilen ev sahibi misafirler gider gitmez defteri, kalemi eline aldı, hesabladı:
Biraz likör onar kuruştan: Elli kuruş.
Biraz kahve beşer kuruştan: Yirmi beş kuruş.
Fazla yanan elektrik: Otuz kuruş.
Fazla yanan kömür: Elli kuruş.
Çocuklarının kirdığı vazo: İki lira.
Yekün yaptı:
Üç yüz elli beş kuruş!
Ve kendi kendine söyledi:
— Bu hesabı temizlemek için acaba kaç defa misafir gitmeli?

Misafire dair vecizeler

Misafir umduğunu yemez, bulduğunu yer. Fakat umduğunu pek ister.

★

— Misafir misafiri istemez, ev sahibi hiç birini istemez.

Derler. Gerçi bu doğrudur ama ev sahipleri de bunu bildikleri halde misafir gitmekten çekinmezler.

★

Misafirin iyisi az oturandır. Daha iyisi de otabdır; hiç gelmiyeni!

★

— Misafirden korkmam!
Diyen, kendi kendine cesaret vermek isteyen bir korkaktır.

★

Misafire kapıyı açmamak olmaz, bacadan da girebilir.

★

Misafir günü, ekseriyetle misafirin az geldiği gündür.

★

Misafir, misafir gittiği yeri beğenmemiş.

Dünyada birer misafir olduğumuz için olacak, hiç birimiz dünyayı beğenmeyiz.

★

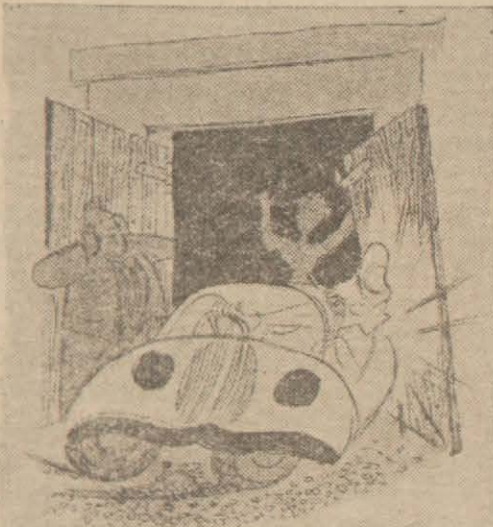
Misafir, misafir gittiği yerdeki iyiyi görmez, fenayı görür.

Evlerde en iyi odayı misafir odası yaparlar. Misafiri sevdiklerinden değil, misafirin dilinden korktuklarından.

★

Alacaklı ile misafir arasında bir fark vardır. Alacaklıya:

— Evde yoklar!
Denilince, söylene söylene tersyüzü döner; misafire:
— Evde yoklar!
Denilince, söylene söylene eve girer.

Otomobilli misafir — Kapınız otomobilimin çamurluğunu harab etti.

Misafirlik

İnsanın bütün hayatı misafirlikle geçer:

Doğar, dünyaya misafir gelmiştir. Günün birinde gidecektir.

Beşiğe koyarlar, orada da misafirdir, günün birinde büyüyecek, beşiğe sığmaz hale gelecek, çıkacaktır.

Yedi yaşını bitirir, mektebe gider, mektebde de misafirdir, oradan da çıkacaktır.

Mektebi bitirir, ise girer, işte de misafirdir, günün birinde ya kadro harici olacak, yahud da ihtiyarlayıp tekaüde evkedilecektir.

Evlenir.. fakat bu evlilik hayatı da bir misafirliktir. Çünkü ayrılmak, dul kalmak her zaman için gözönündedir.

Bir eve sahib olur, akat sahib olduğu evde de misafirdir. Çünkü günün birinde evin istiklâl edilmesi ihtimali vardır.

İhtiyarlar, artık misafirliğin son günlerini yaşıyorlar.

Hastalanır, ölümlü döşegine vatar? Orada da kısa bir misafirlik devresi geçirir.

Ölümlü bir gece evde misafir edilir.

Tabutta birkaç saat misafir kalır.

Ve nihayet mezarda da misafirdir. Orada da vücut bir müddet yatacak, sonra toprak olacaktır.

Köpekli misafir — Halının iyi cins halı olduğuna artık emin olabilirsiniz. Benim pamağım, fena halıları hiç koparmaz.

Çocuklu misafir — Size sürpriz yapmak için mektubda, çocuklarımızı da beraber getireceğimizi söylemiştim.

Misafir gözetlerken

Acı hatıra

— Misafir!
Dedi. Gözleri buğulandı:
— Ne acı bir hatıra!
Şaşırılmışım:
— Bir hâdise mi?
— Evet, eski bir vak'a, kendi başımdan geçti de..

Merak ettir:

— Anlatır mısın?

— Anlatayım. bizim gençliğimizde yaşayış tarzı bugünkü gibi değildi. Kadın misafirler ayrı, erkek misafirler ayrı gelirlerdi. Kadınlar kadınlarla; erkekler erkeklerle otururlardı. Ben erkek misafirlerin yanlarına pek uğramazdım. Fakat kadın misafirler geldi mi?

— Onların yanına mı giderdin?

— Ne münasebet, o zaman yirmi yaşında idim. Benim yaşında bir erkek kadınların yanına giremezdi. Fakat ben kadın misafirler geldiği zaman onların yanına gitmeden, onların yüzlerini görmek, konuştuklarını duymak yolunu bulmuştum. Odam misafir odasının ta'n üstünde idi. Bir gün evde kimse yokken odamdaki halıyı kaldırmış, döşemeyi ve tavani delmişim. Artık ne vakit eve kadın misafirler gelirse, hemen odama çıkıyor.

Kapıyı içerden kilidliyorum, halıyı kaldırıyor. Gözümü döşemedeki deliğe uydurup kadın misafirleri seyrediyordum. Günün birinde gelen kadınlar arasında o zamana kadar görmediğim bir genç kız vardı. Fevkalâde güzel, fevkalâde cazibeli. Gözümü ondan ayıramıyordum. Nasıl anlatayım. Kalkıp gittikleri zaman, ne kadar üzülmişim. Bu çok acı bir hatıra..

— Neye bir daha gelmediler mi?

— Acı hatıra, dedim, fazla ısrar etme..

— Öldü mü?

— Hayır.

— Peki söyle, niçin acı bir hatıra oluyor?

— Ne diye döşemeyi, tahtayı delmiş, ne diye onu görmüşüm.

— Ne oldu canım söylesene!

— Doha ne olsun, onu sevmiştim.

— Evlenseydin!

— İşte fenası bu ya, evlendim.

— E sonra?

— Daha ne olsun, hepsi bu kadar.

EDEBİYAT

Aruz ve hece vezinlerine dair

Yazan: Halid Fahri Ozansoy

Arabların «ilmül'aruz» diye yadettikleri şiirde ahenk ölçüsünün bizim edebiyatımızdaki asırlarca saltanatına rağmen artık «ilmi simya» gibi kıymetten düşüğünü sanırdım. Bu zanda hiç şüphesiz yalnız da değildim. Fakat hepimiz aldaniyormuşuz: son günlerde, on yıllık bir edebiyat kitabındaki aruz parçalarının yanlış iktibasından çıkan bir mesele bu hatamızı hepimize anlatsa yeridir. Meğer ne büyük ilimmiş te, hece vezni cereyanından sonra, hepimiz gafil davranmış, anlayamamışız. İsmail Habibin o kitaba ve o kitabı tertib eden arkadaşına karşı amansız hücumu işte kafamıza bu hakikati soktu ve perçinledi! Ancak kendi hesabına bir teessürümü de buraya kaydetmeliyim: bu hücum makalelerinin sonuncusuna hiç arzu etmediğim halde benim isminin de diğer birkaç meslektaş ismi ile beraber şahid olarak yazılmış olduğunu gördüm. Ne bileyim, herhalde dostum İsmail Habibin hatırası benden kuvvetli olmalı. Fakat anlamıyorum, böyle bir mahkeme şahadetine ne lüzum vardı?

Bilmem, bu nâdise biraz şu belâli vezinden bahsetsem nasıl olur? Önce şunu söyleyeyim ki, aruzun Arab lûgatlerindeki «ahenk, nağme» ve mısraları ölçüsü ile karşılaştırarak sağlam veya hatalı oluşlarını mihenge vurmak sebebinden «mukabele» manalarına geldiğini çok kişi bilir. Aynı zamanda bu kelimenin bir manası da «çadırları toprağa diken kâzik» tr. İşte kafaya da pek kolay sapsiyetinden ileri gelmesi pek muhtemel! Namayış, bu veznin bu manadaki hususunu kendi tecrübemle de teyid edebilirim: Yirmi dört yıllık bir edebiyat muallimi olmam hasebile bu vezni bir zamanlar bütün ferriyat ile öğretmek mecburiyetinde kalmışım ve ancak programlardan, aruz hakkında talebeye yalnız umumî bir fikir verilmesi ve hece ile aralarındaki farkların gösterilmesi esasına dayanan bir tadille bu bahis atıldık. Tan sonra büyük bir içkenceden kurtulmuş bulmuştum. Çünkü, aylarca uğraştıktan, bellettikten sonra da birçok mürekkep vezinlerin gene talebe tarafından tam isabetle tayin edilemediğini görüyor ve üzülüyordum.

Bu güçlük nereden geliyor? Hakikaten bu veznin öğrenilmesi bu kadar güç müdür?

İhtimal değildir, yalnız insan zekâsına inen bir tokmaktır. Bunun için, adeta bir sevki tabii, bir müdafainefs hissile talebeyi ürkütmektedir. Vaziyet belki büyükler için de bir dereceye kadar öyledir. Zira düşünün: size bir mısra veya beyit okuyorlar. Meselâ Hâmidin Eşber'inden:

Bilmem bana an mı, şan mı lâzım?
mısrarını. Arkasından da vezni haber veriyorlar:

Mef'ûlü mef'âilün fu'ülün
Bundan sonra da izah! Bu izah ta kısa sesleri noktalar ve uzun sesleri çizgilerle göstermek suretile:

— I . . . I . . .
Biran haklı olarak düşünebilirsiniz: iyi ama, neden bu vezinde muhakkak iki uzun veya vuran sesle şiire başlıyayım! İçimden gelen ses, ya kısa, hafif, bâdisaba gibi bir nağmeysen... Oool işte bu mütaleayı yürütmeğe hakkınız yoktur. İçinizin sesini boğum ve mutlaka vezne boyun eğik!

Bilhassa bu hususiyetidir ki, aruz sazını, son devir edebiyatında şairlerin elinden uzaklaştırmıştır. Vaktâki bunda hecenin eskiliği, milliliği büyük bir rol oynamış değildir, fakat bu veznin sadece bu büyük kıymetinden dolayı aruzun saltanatını yaktığını da iddia edemeyiz. Zira bir kısım aruz vezinlerinin bir orkestra uğultusile çağlayan ahengine mukabil, gönül seslerini iyi işittiremeyen bazı hececi şairlerin yazdıkları eserler belki de çok zayıf ve kulağa çok hafif gelebilir. Ancak şunu unutmamalı ki, aruz vezni, bütün gürültüsüne rağmen, his ve hayal noktasından nice biçarelikleri de kapayabilen bir alettir. Hecede ise buna imkân yoktur. Aruz dolu bir plâktir. Döndüğü zaman, yalnız içerisine evvelden konulmuş besteyi işittirir. Sizin hissenize düşen zahmet, sadece güfteyi iyi tayin edebilmektir. Halbuki hece vez-

ni bomboş bir kalıbdır, kendiliğinden ahenk değildir. Eğer şairseniz ona hayal, his ve fikir kıymetleri ile beraber ahenği de siz vereceksinizdir. Yoksa haliniz yamandır.

Bu mukayeseden çıkan mühim bir netice de şudur: madem ki aruz vezni muayyen ses kalıbları üzerine kurulmuştur, o halde ahenginin de hududları bir noktaya kadardır. Oradan ötesi ona mev'ud sayılamaz.

Evet, bu düşüncemiz tamamen doğrudur. Aynuz mukayeseyi öteki vezne, yani hece vezine çevirdiniz mi derhal iş başka şekil alır. Bakıyorsunuz ki acele ellerde pek tatlı çınlamayan bu saz, şiirde en büyük kıymet ve hakikat olan «deruni sesler» ini kalbinden söküp çıkarabilmelere bir mucizeli âlettir. Böylece nağme itibarile hiç biri diğerine benzemeyen örnekler ortaya çıkabiliyor. Bu böyle olunca da, kudretli şairler eînde hecenin ahenk kıymetini hududsuzlukla tarif etmek lâzım geliyor. Asıl ki hakikat te budur. Bu değerinde bir hececi şair, yaşadığı müddette kendi on birliğini, on dörtlülüsünü kullanmış ve öldükten sonra o şiirlerin seslerindeki esrarı da beraberinde götürmüştür. Yüksek ve artistik hece vezni, âdi parmak hesabından ayan en büyük fark ta bundan ileri gelmektedir. Nice halk şiirlerinin samimiyeti, tatlılığı ve ölmezliği de bundan ileri gelmiyor mu? Acaba hangi hece şairi Emrah'ın sesini ondan sonra tekrarlıyabildi?

Bu mukayesede yalnız bir noktada durmalıyız. O da, aruzun, bugün de, yarın da öğrenilmesi büsbütün faydasız olup olmadığı meselesidir. Buna cevaben de, bütün mazi eserlerimizi gösterebilirim. Onları iyi okumak, bilhassa yazma eserlerdeki vezin hatalarını, kelime ek-siklerini tayin etmek için muhakkak ki aruz vezinlerini bilmeğe ihtiyacımız vardır. Fakat bunun için lise programlarını yeniden eski haline getirmeğe kalkmak ta hiç doğru olmaz. Üniversitenin edebiyat ve tarih şubelerinde, daha metodlu ve daha kısa bir zaman zarfında bu vezinlerle yazılmış şiirlerin hem iyi okunması, hem de edebî ve tarihî vesikaları tetkikle pek mühim bir rol oynaması tabii görülmelidir. Burada tarih şubesini de işe karıştırmışım, birçok kitabelerin, meselâ bir bina veya çeşme üstündeki yazıların ve bilhassa ebced hesabı değiştirilmiş tarihlerin doğrusunu anlamağa yardım edeceklerinden dolayıdır. O takdirde, aruz vezni ilmi araştırmalarda da bazı hatalara düşmekten gelecek nesillere koruyabilir.

Bu bahiste şimdilik düşündüklerim bunlardır.

Halid Fahri Ozansoy

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Ticaret Vekilinin yeni ve mühim beyanatı

(Baştarafı 1 inci sayfada)

sonlarında yanlış anlaşılma ve yanlış ifade edilmiş noktalar var. Gazetelerden birinde Almanya ile olan bugünkü ticari münasebetimizden bahsedilirken, bugün her bir anlaşma olmaması, geçen Ağustos sonunda müddeti bitmiş bulunan mukaveleden sonra Almanlarla aramızda karşılıklı bazı taleplerin ortaya çıkması ile izah edilmiş ve bunların halli mümkün olmadığı için anlaşmanın vücutta geleceğini memnuniyetle kaydedilmiştir. Bu hakikati tamamlamaya ifade etmemektedir; çünkü Ağustos sonunda müddeti bitmiş olan anlaşmanın yerine yenisinin yapılamamasında, o esnada Avrupada harbin başlamış bulunmasında da tesiri olmuştur. Başka bir gazetede Almanlarla bundan sonra yapılabilecek bir anlaşmada serbest dövizle tediyenin esas olacağı yazılmıştır. Böyle bir şeyin şimdilik mutlak surette ifade edilemeyeceğini söylemek isterim. Anlaşıyor ki Almanyadan telbedilmek istenilen bazı eşya için Alman ihracatçıları tarafından serbest döviz istenilmesi hakkında gayi olan bazı haberler, teşmil edilerek bunun bir esas kaide olacağı zehabını uyandırmış olacak.

Amerika ile olan ticari münasebetlerimiz hakkında da kendileri ile yaptığımız hesabı hülâsa eden bazı gazetelerde vak'alara uymayan fikirler görüldü. Bir gazete, Türk - Amerika ticaret anlaşmasının yeniden tetkik edilmekte olduğunu ve muvakkat mahiyette bulunduğunu yazmıştır. Halbuki mevzu bahis olan şey, Amerika ile ticari münasebetlerimizin gittikçe azalma alametleri göstermesi meselesidir; bu ise, anlaşmadan daha fazla piyasa ve fiyat intibaksızlığından mütevellid bir hâdisedir. Mevcud anlaşma çerçevesinde bizim bugün almak istediğimiz tedbirler, daha ziyade kaydettiğimiz mahzuru ortadan kaldırmağa matuf olacaktır. İthalat bedellerinin tediyesi hakkında akredittin açılması ve peşin tediyeye imkânlarının temini suretile alınacak tedbirler de aynı maksada hizmet edecektir.

Üçüncü bir nokta olmak üzere beyanatında Suriye, Filistin ve Kıbrıs gibi memleketler hakkında işaret ettiğim karar, gazetelere tamamen yanlış olarak geçmiştir. Filhakika bu memleketler hüdüne kadar 7005 numaralı kararnamenin dördüncü maddesinde yazılı memleketlerden değildir; bu, ancak şimdi böyle olacaktır. Bu memleketlerin dördüncü maddede memleketleri arasına alınmış olması ile onlar üzerine olan ihracatımızı arttırmak ve interchangeabilityden istifade ederek sanayimizin muhtac olduğu iptidai maddelerin ithalini kolaylaştırmak maksadını taahhüt ediyoruz.

Ticaret politikamıza aid kısımlarda olduğu gibi, ihracat ve ithalâtımızın tanzimine matuf teşkilâtlanma mevzuu hakkında da suitefihümlere yol açacak yanlışıklar yapılmıştır. Şimdiye kadar yalnız bazı ihracat maddelerimiz için tatbik ettiğimiz tacir birlikleri ile istihdaf ettiğimiz gaye, harb ekonomisi içinde hemen her memleketin ithalât ve ihracatı üzerine koyduğu kayıtlar yüzünden ihracatçılarımızın ferd olarak başarımaya çalışmaları işleri, devlet kontrolü altında birleşerek yapmalarını temin etmektedir. Meselâ İzmirde üzdüm ve İncir ihracatçıları birliği bu bakımdan muvaffakiyetli işler görmüştür.

Bu hususta gazetecilere verdiğimiz izahat yanlış anlaşılma ve güya birliklerin ihracat ve ithalât işlerini ellerine alacağı zehabını verecek bir şekilde sokulmuştur. Hatta bir gazete bu hususta daha ileri giderek İstanbulda ithalât ve ihracat tacirlerini topluyacak bir birlik kurulacağını yazmıştır. Ne tasavvuru, ne de tatbiki kabil olmanın bu gibi mülahazalar, iş adamlarımızı hakikaten müteessir edebilir. Fiyat mürakabesi, miktar ve kalite mürakabesi gibi münasebette bulunduğumuz piyasaların bünyelerinden doğan ihtiyaçlara cevap vermeğe çalışacak olan bu birliğin esas olan tacirler, her zaman olduğu gibi, ihracatçı ise malın satış, ihraz ve sevkinde, ithalâtçı ise, malın memlekete getirilişinde ve diğer tüccarlara tevziinde tamamen serbest olarak çalışacaktır. Hangi maddelerin birlik sistemine tâbi tutulacağı ise, kaydettiğimiz gibi, münasebette bulunduğumuz piyasaların arzedeceği şartlara göre taayyün edecektir. Hedef, bir tahdid veya fuzuli

bir müdahale değil, belki bizzat tacirlerimizin işlerini kolaylaştıracak tedbirleri bulmak, daha doğrusu kendi kendilerine bulmalarını temin etmektir.

Yeni Sabah gazetesi, muharririne verdiğim izahattan, evvelce canlı hayvanat ihracatçıları birliği hakkındaki neşriyatını teyid edecek ve birliğin idaresinde yolsuzluk bulunduğunu gösterecek bir mana çıkarmıştır. Halbuki vaziyet böyle değildir. Deblokaj muameleleri ve bunun için verilmekte olan prim, piyasalarımızın çok iyi tanıdığı bir iştir. Memleketimizden çıkarılacak parası bulunan ecebî bir müessesenin Türk ihracatçısına, tavassutu mukabil olarak verdiği bir paradır. Yeni Sabah gazetesinin temas ettiği mesele de böyledir. Ve bu cihet, hayvanat ihracatçıları birliğinin gazeteye verdiği cevabda da izah edilmiştir. Hissedarları namına ihracatçı vazifesini gören birlik, ecebî müesseseden alınan deblokaj primlik yalnız yüzde 8 ini kendisine alarak mütebaki yüzde 14 den yüzde 20 ye kadarını hissedarı olan Türk tacirine vermiştir. Eğer birlik ihracat işini yalnız başına kendisi yapmış olsaydı, primin tamamını haklı olarak kendisine alacaklardı. Ancak hissedarı olan tacirin de hususi mesaisi inzimam ettiği cihetle primin üçte ikisini hissedarına vermektedir. Yalnız biz her hangi bir yolsuzlukla alakası olmayan bu işi başka şekle ifrağ etmeğe taraftarız. Ve bu hususta icab eden tedbirleri de almış bulunuyoruz.

Sözümü bitirirken esaslı bir noktaya bütün gazeteci arkadaşlarımızın dikkatini celbetmek isterim. Ticaret işleri gibi çok nazik mevzularda her söz ve her kelime çok dikkatli kullanılmalı ve iş adamlarını tereddüde ve endişeye sevkedecek tarzda değil, onların tereddüd ve endişelerini izale edecek şekilde sarif, mevsub ve kat'î olarak yazılmalıdır. Aldığımız ve almakta olduğumuz tedbirlerden alâkadarları ve efkârı umumiyeyi vaktinde haberdar etmeğe çalışırken gazetecilerimizden de aynı arzu ve hassasiyeti beklemek, hükümetin olduğu kadar efkârı umumiyenin de hakkıdır.

Belçika, İngiliz Fransız erkânı harbiyeleri temas ettiler

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Ayrıca, Fransız ve İngiliz erkânıharbî subayları Belçika - Fransız hududunda ihtiyat tahahşüd eden müdafaa kat'alarını tetkik etmişlerdir.

Almanlar Zigfrid hattını temin ediyorlar

Amsterdam 14 (A.A.) — Handelsblad gazetesinin Berlin muhabiri bildiriyor:

Almanlar Zigfrid hattını Holanda hududu boyunca da temin için hummalı bir faaliyet sarfediyorlar. Bu hususta Berlinde deniliyor ki, bu lüzumlu idi. Çünkü Almanyanın bütün garb hududunu boydan boya müdafaa sisteminde malik olmalıdır ve Holanda ve Belçika yollu gelecek bir istila hareketine karşı da himaye olunmalıdır.

Bir askerî muharririn mütaleası

Brüksel 14 (A.A.) — Vingtième Siècle gazetesinin askerî muharriri albay Requette yazdığı bir makalede diyor ki:

Alman başkumandanlığı, Holanda ya veya Belçikaya karşı taarruzda bulunarak mevcut düşmana daha başka düşmanlar ilâve etmeyecek kadar bastiretlidir.

Holanda ve Belçikaya taarruz edecek olan taraf ancak zarar görebilir ve kendi elile fena bir askerî vaziyete düşer. Bilhassa Almanyaya bu iki memleketle yaptığı ticareti kaybeder ve düşmanların elinde Hamburgun tâ karşısında müthiş bir köprübaşı tesis etmiş olur.

Kanallar üzerinde seyrüsefer

Lâhaye 14 (A.A.) — Resmen bildirildiğine göre, Holandanın cenubunda bir çok kanallar üzerinde seyrüsefer yasak edilmiştir

Alman tayyarelerinin İngiltereye akını

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Londra 14 (A.A.) — Salâhiyettar mehafil, dün Shetland adaları üzerinde yapılmış olan hava seferi neticesinde birçok telefat vukua gelmiş olduğuna dair olan Alman iddialarını kat'î surette tekbiz etmektedirler.

Aynı mehafil, tek bir telef vukua gelmiş bulunduğunu, bunun tavşanı olduğunu gelmiş bulunduğunu, bunun da bir bombanın açtığı bir delikte ölü olarak bulunmuş bir ada tavşanı olduğunu iddia etmektedirler.

Fransız toprakları üzerinde

Paris 14 (A.A.) — Havas ajansı askerî vaziyet hakkında şu malûmatı vermektedir:

Dünkü gün hava kuvvetleri için harbin başındanberi görülenlerin en faaliyetlisi olmuştur.

Alman tayyareleri bir taraftan İngilterenin şimalinde Shetland adalarına hücum ederken, diğer taraftan Fransanın şimali sarkisinde birçok keşif tayyare kolları sevk etmektedir. Bu keşif kollarından ikisi bu sabah ve öğleden sonra Fransız hatlarını geçerek Paris mntakasına kadar gelmişse de, müdafaa bataryalarının ateşi karşısında geri dönmüş ve Belçika yolile üslerine dönmüşlerdir.

Alman tebliği

Berlin 14 (A.A.) — Alman başkumandanlığı tebliğ ediyor:

Dünkü gün bütün cephe de bazı topçu ve keşif kolları faaliyetli müstesna olmak üzere sükunetle geçmiştir.

Havanın fena olmasına rağmen, harb tayyarelerimizden bir filo İngilterenin Shetland adalarına bir taarruz yapmıştır. İki İngiliz deniz tayyaresi tehbîr edilmiştir. Bir İngiliz kruvazörüne de bir bombanın isabet etmiş olması muhtemeldir. Fakat hâdisse kat'î olarak tesbit edilememiştir. Bütün tayyarelerimiz üslerine dönmüşlerdir.

İncil z tayyareleri

Brüksel 14 (A.A.) — 72 İngiliz tayyaresi Fransız hududu civarında Belçika topraklarından uçmuştur. Tayyarelerden biri Belçika topraklarında Coayde'ye, diğeri La Pan ne'ye ve üçüncüsü de hemen hudud üzerine inmiştir.

Bu İngiliz tayyareleri Fransız topraklarına iniyor zannı ile hareket ettiklerini söylemişlerdir.

Londra 14 (Hususî) — Dün Şetland adalarını bombardıman eden 4 Alman tayyaresi, Alman tebliğinde iddia edildiğinin aksine olarak, hiçbir hasarat yapmamışlardır.

Bu tayyareler, beheri 500 kiloluk 12 bomba atmışlardır. Bombalardan 4 ü denize, 4 ü de adanın mâli bir arazisine ve diğer 4 ü de bir tepenin civarına düşmüşlerdir.

Bombaların infilâki neticesinde bir çok cam kırılmıştır. Son 4 bombadan ikisi bir mektebin civarına düşmüştür. Mektebin binası kat'iyen hasara uğramamıştır. Esasen talebeler, daha evvel tahliye edilmiş bulunuyorlardı.

Yeni bir akın

Londra 14 (Hususî) — Bu sabah Şetland adaları üzerinde tekrar bir Alman tayyaresi görülmüştür.

İstikşaf uçuşuna çıkmış olan bu tayyare kısa bir müddet sonra uzaklaşmıştır.

İstanbul İkinci İflâs Memurluğundan:

Müflis Adapazarı ahşab ve demir malzeme imahelâthanesi şirketinin idare azasından avukat Fethinin ölümlü dolayısıyla yerine diğer bir azamın intihabı meselesi ve diğer işler hakkında bir karar verilmek üzere alacaklıların 17/11/1939 Cuma günü saat 16 da daireye gelmeleri muhakeme gününün yakınlığı habesile ehemmiyetle ilân olunur. (21936)

İlan Tarifemiz

Tek sütun santimî

Birinci	sahife	400	haruf
İkinci	sahife	250	»
Üçüncü	sahife	200	»
Dördüncü	sahife	100	»
İç sahifeler		60	»
Son sahife		40	»

Muayyen bir müddet zarfında fazlaca miktarda ilân yapıncaklar ayrıca tenzihli tarifemizden istifade edeceklerdir. Tam, yarım ve çeyrek sayfa ilânlar için ayrı bir tarife deriş edilmiştir.

Son Postanın ticari ilânlarına aid işler için şu adrese müracaat edilmelidir.

İlanlık Kollektif Şirket
Kahramanzade Han
Ankara caddesi

28 Birinciteşrin tarihli bilmecemizde kazananlar

28 Birinciteşrin tarihli bilmecemizde kazananları aşağıya yazıyoruz. İstanbulda bulunan talihli okuyucularımızın Pazartesi, Perşembe günleri öğleden sonra hediyeelerini bizzat idarehanemizde almaları lâzımdır. Taşra okuyucularımızın hediyeeleri posta ile adreslerine gönderilir.

Bir futbol topu

İstanbul Kocamustafapaşa 28 inci mekteb talebesinden Behçet Uygun.

3 lira 10 k kitabı kazanan

Nişantaşı kız orta okul sınıf 1/A dan Cahide Uyguner.

MUHTIRA DEFTERİ

(Son Posta hatralı)

Konya Lisesi talebesinden 836 Adil Karabağaç, Bursa Ziraat Okulu öğretmenlerinden Bakı Tümer Elile Sabahattin, İstanbul Fevriyolu Bağdad caddesi 56 numarada Selim Önen, İstanbul Defterdar 37 inci ilk okul sınıf 2 de Ahmed Ünal.

MÜREKKEBLİ KALEM

(Son Posta hatralı)

İstanbul erkek lisesi sınıf 1 de 1988 Mehmet, İstanbul 44 üncü okul talebesinden Yaşar Şaşmaz, İstanbul Beşiktaş orta okulu sınıf 3-A da Bülel Peksoy, İstanbul Erkek lisesi talebesinden 206 Atâ, İstanbul Işık lisesi sınıf 1-B de Hüsamettin Sungur.

KURSU DOLMA KALEM

(Son Posta hatralı)

İstanbul kız lisesinden 842 Aysel, İstanbul Pertevniyal lisesi talebesinden sınıf 1-B de Tahir Atay, İstanbul Erkek lisesi talebesinden 1940 Safa Uygun, İstanbul 44 üncü ilk okul talebesinden 228 Şükran Çakmak, İstanbul Gazi Osmanpaşa orta okul talebesinden 214 Tevfik Güllüoğlu.

YUVARLAK DÜNYA KALEMTRAS

(Son Posta hatralı)

İstanbul Feriköy Kahramanbey sokak 103 numarada İhsan Başaran, İstanbul Boğaziçi lisesi talebesinden Turan Aydın, İstanbul 44 üncü ilk okul sınıf 3 de 425 Ülker, İstanbul Bevköz orta okulu birinci sınıfında Avni Tüzün.

DİS MACINU

Bursa 2 inci ilk okul sınıf 5 de 266 Sevim, İzmir İlkokul orta okulu sınıf 3-E de 576 Ahmet, İstanbul Kandilli kız lisesi talebesinden Müfide Gülen, İstanbul Kadıköy Moda Devriye sokak 14 numarada Hikmet.

KOKULU SABUN

(Son Posta hatralı)

İstanbul Davudpaşa 24 üncü okul sınıf

2 de Melâhat Pamuk, İstanbul Şişli Halkârgazi caddesi 21 numarada Raci Özübulut, İstanbul Kabataş lisesi sınıf 4-C de Kemal Özşık İstanbul Kasımpaşa üçüncü okuldan Emin Aksoy.

ALBÜM

(Son Posta hatralı)

Zonguldak Çelikel lisesi sınıf 3-A da 1009 Fikret Diken, Balıkesir Çarşı polis karakolu komiser Ferid kız Nedret, Çangırı askerlik şubesi muamelât memuru Avni kız Yücel.

BOYA KALEMİ

İzmit Demiryolu caddesi 202 numarada Şahab Sunay, Ceyhan bakkal Hamza oğlu Salâhattin Uslular, İstanbul 49 uncu ilk mekteb talebesinden Selma.

AYNA

(Son Posta hatralı)

İstanbul Cibali orta okulu talebesinden Yesari Gürel, İstanbul Ortaköy Soğancı sokak 13 numarada Hilmi, İstanbul İstiklal lisesi sınıf 1-A da Suphi Firat.

KİTAP

Konya Hususî Muhasebe Müdürü oğlu Sabri Hasbay, Antalya orman koruma 4 üncü bölük komutanı Vasfi kız Vasiye, Edirne Karaağaç İstiklal caddesi 9 numarada Rubi Öztürk, İstanbul 44 üncü okul sınıf 2-A da Zülâl Özgüray, İskenderun gümrük başmüdürlüğü memurlarından Esad oğlu Rona, Adana İsmetpaşa kız san'at enstitüsünde 142 numaralı Seher Yazıcıoğlu, Teke kirdağ komiser İsmail Hakkı oğlu Refik, Keleşan kahveci Halil çavuş oğlu Osman Ok.

RESİMLİ EL İŞİ MODELİ

Adana 5 Kânunusani okulu sınıf 4-A da 103 Bedia, Ankara San'at okulu teknik birinci sınıfında 10 Ahmed Metin, Denizli Orta okulu sınıf 3 şube B de 1670 Orhan Tokdemir, Dursunbey hâkim Zeki kız Nürten, Zonguldak Gazi Mustafa Kemal ilk okulu sınıf 4-B de Nihad Güler, İstanbul Beyoğlu Bostanbaşı caddesi 20 numarada Emel, İstanbul Beşiktaş Valide çesmesi Armağan sokak 18 numarada Mühazher Doğru, İzmir İhtilâl gümrüğü Ambar memuru Avni kız Vledan.

KART

Bergama Zübidehanım ilk okulu sınıf 4 de 555 Erol Aydın, Akhisar orta okulu sınıf 1-C de 141 Necdet Taşoğlu, Ankara Gazi Orman ciftliği 10 numarada A. Belge, Sivas Askerlik dairesi başkanı kız Müserrif, Aydın Gazi bulvarı 2 numarada Hayranisa Öğün, İstanbul Aksaray Kemalpaşa Yeşiltumba sokağı 28 numarada Fikret Toskman, Kayseri Cümhuriyet mahallesi Çevik sokağı 2 numarada Mücahid Çınar, Sivas orta okulu talebesinden 303 Fahri Albayrak.

Tarihten sahneler

(Baştarafı 5 inci sayfada)

saret alarak küfretmeğe de başlarlar. Kalyonuncun kan beynine sıçır, bir ikisini pataklar. Berikiler de saldırınca tabancasını çeker. Fakat, beş on tane dev gibi meyhane uşağı, adamcağızı balta ve nacak ile birkaç yerinden yaralayıp öldürürler, cesedini de sokağa atarlar. Cürmü meşhud kanununun mütevaciz ruhları ıslah edici olduğunu söyleyenler sevinebilirler: Hükümet derhal cinayete el koyar, katiller hemen o gece tutulur, Galatanın muhtelif yerlerinde, meyhane önlerinde asılarak idam olunurlar.

Abdülâziz devri ricalinden bir Sadık Paşa vardı. O devrin devlet erkânından Şirvanizade Rüşdî Paşa tarafından himaye görnüştü, derece derece yükselerek vezir olmuş, maliye ve evkaf nazırlıklarında bulunmuş, nihayet, ikinci Abdülhamidin ilk zamanlarında, başvekil olmuş, sonra azledilerek sürgüne gitmiş, sürgünde ölmüştü.

Sadık Paşa bahtsız bir adamdı. Maliye nezaretinde iken, kendisinden evvelki kötü idarenin neticesi olarak hazine yüz binlerce lira açık verdi. Tuna valisi oldu, 1293 harbi patladı. İstanbul Rumeli muhacirleri ile dolmuştu, Sadık Paşa muhacirin komisyonu reisi, az sonra da başvekil oldu. Derken, Suavi efendinin etrafına bir takım cahil Rumeli muhacirleri toplayarak eski padişah beğinci Murada tahta oturtmak için Beşiktaş sarayına yaptığı gece baskını oldu. Suavi ile bir kaç kişi öldürüldü. Etrafındakiler dağıldı. Başvekil de saraya çağırıldı. Kendisine padişahın ağzundan:

— Bu fesadı zati şahane vükelâ yaptırmıştır buyuyorurlar!
Diye soruldu. Sadık Paşa boş bulundu.

— Vükelâ yapmış olsa böyle mi olurdu?

Deiyiverdi.
Vehham Abdülhamid, bundan «vükelâ ister ise öyle bir ihtilâl çıkarır ki seni tahtından atar!» manasını çıkardı. Başvekilî hemen azlederek Akdeniz adaları «Cezayiri Bahrişefid» valiliğine tayin etti; İstanbuldan uzaklaştırdı. Bu eyaletin idare merkezi Sakız adası idi. Sadık Paşa Sakıza gider gitmez, adada öyle müthiş bir zelzele oldu ki, Sakız şehri hemen baştanbaşa yıkıldı. Abdülhamid, bir müddet sonra Sadık Paşayı valilikten azletti. Paşa, yirmi yıldan fazla Limni adasında sürgün kaldı, orada öldü.

Reşad Ekrem

Doktor Hafız Cemal

(Lokman Helkim)

Divanyolunda 104 numarada hergün hasta kabul eder. Telefon 21044-23398

Nöbetçi eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlardır:

İstanbul cihetindekiler:
Şehzadebaşında: (Hamdi, Eminönünde: (Hasan Hüüsi), Aksarayda: (Şeref), Alemarda: (Abdülkadir), Beyazıda: (Cemil), Fatihde: (Emilyadi), Bakırköyünde: (İstanbul), Eyübdde: (Eyübsultan).

Beyoğlu cihetindekiler:
İstiklal caddesinde: (Kanzuk), Tepebaşında: (Kinyol), Taksimde: (Taksim), Tarlabaşında: (Nihad), Kurtuluşta: (Necdet), Beşiktaşta: (Süleyman Receb).
Boğazici, Kadıköy ve Adalardakiler:
Kadıköyünde: (Yeni Moda, Merkez), Üsküdarıda: (İttihad), Sarıyerde: (Asa), Adalarda: (Şinasi Rıza).

«Son Posta» nun zabıta romanı: 46

Nakleden: Hatice Hatib

Cevabsız kalan sualler

Bu dakikaya kadar hareketsiz ve bitkin bir vaziyette duran Mösyo Zanette büyük bir gayret sarfederek ayağa kalktı; âdetâ sürünür gibi Gomarın yanına kadar gitti ve kulağına bir şeyler söyledi. Gomar da başını salladı ve onun koluna girerek odadan dışarıya çıkardı. Odada bulunanlar bu iki adama merak ve hayretle baktılar.

Gomar merdiven başında bekleyen Charlot'ya:

— Bu odadan kimse dışarıya çıkmıyacak, dedi.

Dev cüsseli adam kapının önüne geldi ve Gomarı manidar bir şekilde göz kırparak beklemeye başladı.

Gomar, bankere hitab ederek:

— Bilmem, dedi, şimdi sizinle beraber çıkmakla doğru yapıyor muyum? Bu kadar bitkin vaziyette bu heyecana tahammül edebilecek misiniz?

— Benimle meşgul olmayınız.

Zanette'i beşinci kata çıkardı. Elindeki maymuncukla kapıyı açtı. Zanette ona heyecan ve hayranlıkla bakıyordu.

— Anlamıyorum, hayır anlamıyorum... diye mırıldanıyordu. Bu komediyi ne için oynuyorsunuz? Beni ne için buraya getiriyorsunuz?

Gomar onun sözlerine ehemmiyet vermeden bankeri içeriye aldı ve arkasından kapıyı ihtimamla kapadı. Küçük sofadan geçtikten sonra apartmanın yegâne odasına gelmişlerdi. Bu odadaki eşya bir masa, iki iskemle ve bir aynalı dolapdan ibaretti. Odanın bir köşesi diğer kısmından küçük bir perde ile ayrılmış bulunuyordu.

Gomar bu perdeyi kaldırdı. Arkasından bir çini lāvabo vardı. Perdeli lāvabonun önünde de bir büyük paket bulunuyordu. Gomar bu paketi parmağıle göstererek:

— İşte, dedi.

Zanette paketin üzerindeki örtünün kenarını acele ile kaldırdı ve daha iyi görebilmek için eğildi. Fakat birdenbire doğruldu ve korku ile bağırarak birkaç adım geriye gitti.

— Matmazel Paguet! Fakat bu feci bir şey... Böyle bir cinayeti kim işledi? O mu? İmkânı yok. İmkânı yok! O böyle bir şey yapamaz!

Sırtını duvara dayayarak cesede korku ile baktı. Sonra başını kat'iyetle salladı:

— Hayır, hayır, bu bir mana ifade etmez. Bu kâfi bir delil değildir. Bu cesedi buraya herhangi birisi getirip bırakmış olabilir.

— Affedersiniz, cesedin buraya geliş hakkındaki düşüncemiz bütünümlü belki tamamile yanlış olmayabilir, fakat katil ondan başka kimse olamaz. Bu akşam benim de işimi bitirmek istedi ve bu yüzden elinden yaralandı. Bu akşam elini sardığı kanlı mendilini buldum. Elimdeki delillerin en red ve cerh olunamazı elilerindeki yaradır. Mösyo Zanette lütüen bana ellerinizi gösterebilir misiniz?

— Bu bir delilikten başka bir şey de değildir.

Ve sanki Gomarın söylediklerini işitememiş gibi odadan dışarıya çıkmak üzere yürüdü. Gomar da onu takip ediyordu. Fakat karyolanın önüne geldikleri zaman fikrini değiştirdi ve bankere:

— Evet, dedi, fakat bildiğimiz modern musiki ile oynanan bizim mahud danslar değil... Millî Yunan havaları çalıyorlar, halk şarkıları söylüyorlar, yerli oyunlar oynuyorlar... Eskiden öyle idi, şimdi gene var mı bilmem; müzik görünmüyor.

— Harikulâde bir şey... dedim, eğer bu numara eksikse yazık...

Yani başında çığır, gürlütlü, şakrak bir kadın kahkahası duyarak irkildim ve başımı çevirdim. Bitişik bölmemin arkasında neşeli bir meclis vardı: Bir kadın ve bir erkekten vücut gelmiş iki kişilik bir meclis... Erkeğin arkasını görüyorum. Kadın onun yanında oturuyordu, daha doğru bir ifade ile yarı iskemlede yarı değil, bu erkeğe yaslanmış, oturuyor mu, yatıyor mu belli olmuyordu; ken dilerinden geçmiş gibi idiler, bulundukları yerden ve etraflarındaki insanlardan haberleri yoktu; kalabalığın içinde yalnızdılar.

Bulduğumuz balkon arkasında bir merdiven üst kata çıkıyordu. Bir kadın, elbisesinin buruşuklarını elle düzelterek merdivenden aşağı indi, kalabalığın içinde gidip yerine oturdu.

Kadehlerimizi boşaltıp masanın üstüne bıraktık; Uzo bizim rakıdan daha berbad bir şeydir, usulüne göre susuz içilir ve insanın gırtlığının köküne doğru bir yangın alevi halinde iner.

— Matmazel Petkoviç, süktümü mazur görünüz; beni getirdiğiniz bu esren rengiz âlemin yuvardığı hayretten henüz kendimi çekip kurtaramadım. Su a-şğıdaki masada tek başına oturup derin derin düşünen ve önündeki boşalmış ka-

— Mösyo Zanette, dedi, acaba şu elbiseleri tanıyor musunuz?

— Bu Rue'un mantosu ve onun beresidir.

Sonra tekrar doğruldu ve sert sert Gomarı baktı:

— Bu da fazla bir şey ifade etmez. Bana öyle geliyor ki siz bizi alâkadar bulunmadığımız bir işin içine karıştırmak istiyorsunuz. Şimdi koşup polise malumat vereceğim.

— Nasıl isterseniz, öyle yapınız. Benim artık söyleyecek hic bir sözüm kalmadı.

Aşağıda Zanette'in apartmanında bankerin dönmesini endişe ile bekliyorlardı. Eve merak ile Burly'ya:

— Nereye gitmiş olabilirler? Bütün bunlar ne demek?

Avukat ta onlardan fazla bir şey bilmiyordu. Binaenaleyh suallerini cevabsız bırakmak mecburiyetinde kalmıştı. O da bu işi onlar kadar merak ediyordu. İçlerinde soğukkanlılığın muhafaza eden yegâne insan Georges idi. Gülerken Eve'ye:

— Burly'nin arkadaşı garib bir adam, dedi. Esrarı ve keranlık işleri pek seviyor. Bize anlattığı şeyler muhakkak ki çok çalibi dikkat. Fakat bu kapalı isim kullanmakta ne mana var. Katilin ismini bekâh sözlüvebildir.

Burly mütevazı bir tasarrufla cevap verdi:

— Bunu vespamavisi belki de bunu kendisinin de daha pek iyi bilmemesinden dir.

Georges:

— Belki de onun mücrimiyetini içbat etmeye vetecek kadar delile de malik olmalda ne diye polise haber verilmiyor? Ne diye katili derhal bulun meydına çıkıracak resmi bir memur getirilmiyor?

Eve:

— Ben de bunun sebebini anlıyorum. Bu diye lafa karıştı ve sonra Burly'ya dönerek:

— Siz bütün bunlardan bir sev anlıyor musunuz?

Daha vazih bir cevap vermek isteyen Burly:

— Evet, dedi. Ne için polise mürcuat edemediğimizi biliverim. Fakat Mösyo Zanette ile Gomarın beraber nereye gitdiklerini kestiremiyorum. Belki de Fita, kata daha vaziyetten emin olmadığım için daha fazlasını sözlüvevereceğim.

Eve ve Georges ikisi beraber sordular:

— Nedir?

Fakat avukat sustu. Odadakilerin sordukları müteaddid suallere resmen cevap vermiyordu.

Georges sinirlenmeğe başlamıştı:

— Siz de arkadaşımızı taklide beslemeyiniz, diyor. Düşündüğünüzü açıkça söyleyiniz. Siz de katilin kardeşim olacağını mı tahmin ediyorsunuz?

Burly cevap vermemiştir. Bu süktü karşısındaki taraflardan bir tasdik mahiyetinde telâkki edilmişti. Georges hid-dette verinden fırladı ve avukatın karşısına dikildi:

— Kardeşimi bir katil yerine koyma-nızı asla kabul ve affedemem.

(Arkası var)

SPOR

Beşiktaş dünkü revans maçında Fenerbahçeyi 3-2 mağlûb etti

Bayram turnuvası maçlarında Galatasaray 1. Spor, Pera Şişliyi yendi

Gazetemizin bayram münasebetiyle çıktığı günlerde şehrimizde birçok spor hareketleri olmuştur. Bunları sırası ile okuyularımıza veriyoruz:

Beşiktaş 1 - Galatasaray 0

Pazar günü yapılan maçların en dikkate şayanı Beşiktaşla Galatasaray arasındaki maçı. Oyunun her iki devresi de çok sert oldu. Galatasaraydan birkaç oyuncu sakatlandı. 20 nci dakikada Hakkı birinci golü attı. İkinci devrede Galatasaray müteaddid fırsatlar yakaladığı halde bunlardan birini dahi gole çeviremedi. Oyun böylece Galatasarayın mağlûbiyetiyle bitti.

Fenerbahçe 1 - Kasımpaşa 0

Kadıköy stadında yapılan bu maç çok heyecanlı bir şekilde cereyan etmiştir. İlk devre sıfırsıra bittiği için oyunun bütün yükü ikinci devreye yüklenmiştir. Fenerbahçenin ikinci devrede yaptığı şayanı hayret hücumları arasında bir tek sayı kayıtlı olmuş, maç da 1-0 Fenerin galibiyetiyle bitmiştir.

Feyyaz 2 - Hilâl 0

Taksimide yapılan bu maç çok çetin olmuş ve Feyyaz büyük bir müşkülattan sonra 2-0 galib gelmiştir.

Karadümlük 2 - Anadolu 1

İkinci küme takımları arasındaki bu maçı Karadümlüğün şanslı bir oyunla 2-1 kazandı.

Süleymaniye 4 - İstanbulspor 0

Süleymaniye, İstanbulspor maçı İstanbulsporluların tahsisliği içinde başlamış, daha oyunun bidayetinde iki oyuncusu birden sakat olan İstanbulspor ilk devreyi 2-0 mağlûb olarak bitirmiştir. İkinci devreye de birinci devre gibi 9 kişi ile devamla mecur olan İstanbulspor bütün gayretine rağmen 2 gol daha yiyerek 4-0 mağlûp olmuştur.

Vefa 5 - Topkapı 0

Oyun çok süratli başladı. Vefa bu fırsattan istifade ederek ilk anlarda bir gol yaptı. Her iki tarafın bütün gayretine rağmen devre 1-0 Vefanın lehine bitti.

İkinci devrenin 4 üncü dakikasında ikinci golü vapan Vefa, gittikçe artan bir hücum ile 30 uncu ve 39 uncu dakikalarda üçüncü ve dördüncü gollerini kaydetti.

Oyunun son dakikasında Vefa beşinci golü yaparak 5-0 maçı kazandı.

Düğü maçar

Beşiktaş 3 - Fenerbahçe 2

Fenerbahçeyi lig maçlarında hayret edilecek bir gayretle mağlûb eden Beşiktaşlılar dün Şeref stadında bir revans maçı yaptılar. Stad oldukça kalabalıktı.

Oyuna Beşiktaşlıların akını ile başlandı. Yedinci dakikada Fenerbahçe aleyhine verilen bir favulü Hakkı çetli. Şeref pası yakaladı. Siyah beyazlıların birinci golünü attı.

Devrenin ortalarına doğru soldan aldığı bir pasla Hakkı da Beşiktaşın ikinci golünü attı. Sahaya yerleşmeyen Fenerbahçelilerin dergunluğundan istifade eden Hakkı, 39 uncu dakikada 3 üncü golü ağırla taktı ve devre 3-0 siyah beyazlıların lehine bitti.

(Devamı 11 inci sayfa)

«Son Posta» nun tarihi tefrihası: 53

BİNBİRDİREK BATAKHANESİ

Yazan: Reşad Ekrem

Güllü Fatmanın sevgilileri

GÜLLÜ FATMA

Güllü Fatma «Köçek İbo»'yu gönlüne kurban etmişti. Böyle olmasa idi, hakikat ileride belki de «İbo», nun arzuna rağmen meydana çıkacaktı.

Güllü Fatma, Balatta bir genç kayıkçıya vuruldu. Gönlü ferman dinlemedi. Bir gün tek başına onun kayığına binip Kâğıthane'ye gitti. Son kır çiçeklerinin esanslarını karıştırarak bir sonbahar kokusu yapan tatlı bir şimal rüzgârının, Kâğıthane deresi boyundaki at kestane-lerini uğuldattığı serince bir gündü. Muhakkak ki görgüsüz ve kaba, karşısında kinde ufak bir zâf hissederse, mutlak bir itaatten kahredici bir tahakküm ve zulme kolaylıkla atlayabilecek kabiliyette olan sevdiğine, oldukça cetir bir nefis mücadelesinden sonra kendisinin «kız» olduğunu itiraf etmişti Kayıkçı, hiç bir zaman düşünemeyeceği böyle bir vak'a karşısında o gün şaşırmıştı.

Akşam üzeri erkek kıyafetindeki çingene kızını Balat iskelesine çıkarırken harikulâde lezzetli bir rüya gördüğünü sanıyordu. O gece, bir kayıkhaneye üstündeki odasında sobana kadar uyumamıştı. Meşhur köçek İbo'ya imiş ha!..

Bunu kendisine bir başkası söyleseydi, inanmazdı. Kendisi başkalarına söylese inanacaklar mı idi? Kim bilir. İbo, ondan bu sırı saklaması için bir söz al-mağa bile lüzum görmemişti. Onun da bu sırı etrafa yaymasında bir lüzum var mıydı? Güllü Fatma, ona İbonun altın saatini vermişti.

Hadiselerin keşafeti içinde adı Güllü Fatma tarafından pek çabuk unutulmuş bir kayıkçının elinde bu altın saat, kendisini ölüme kadar sürükleyen korkunç bir hatıra olmuştu. Delikanlı, bir müddet, sabahın akşama kadar, Balat iskelesinde deliler gibi hep Güllü Fatmayı beklemişti. Müsteri alamıyordu. Ya o müsteri ile gittiği zaman çingene kızı gelirse diye..

O günler içinde, Güllü Fatma, iki defa daha görünmüştü. Gene Kâğıthane'ye gitmişlerdi. Fakat genç kayıkçı, güzel çingene kızına karşı, ikinci seferinde birinciden, üçüncü gezintide ikinciden daha kaba ve müteceviz olmuştu. Güzellikçi ile meşhur o irkinin en güzel, ideal örneklerinden biri olan Güllü Fatmayı, çok dar, yoksul hayat şartları içinde bulunan delikanlı, bir geçim kaynağı olarak gördü. Bu da, kızı, kendisinden süratle kaçırdı.

Altın saat, onda, her gün bir çok delikanlılara avuç avuç hediyeler ve paralar saçıldığı ve kendisinin de bundan mahrum bırakıldığı hissini doğurmuştu. Güllü Fatmanın herhangi bir yıl ile para istemek önce, bir hak istemekten nihayet tehdit ve şantajı baş vurdu. Sokaklarda köçek İbonun kız olduğunu başıra başıra anlatmağa başladı. Bu rezalete Baba Nazlı koluna karşı çılgın bir alâkaya sebeb oldu amma, köçek İbo da o meşhur Hind rakıslarını yapamaz oldu. Sevirciler arasında «yandım ben sana Güllü Fatma!» sesleri sık sık işitildi. Bir seferinde, bıçak ve tabanca çekerek bu erkek kıyafetindeki kız kaçırmağa bile kalktılar. Güllü Fatmanın ilk göz ağrısı olan kayıkçı, bir gece, Güllü Fatma ile düşüp kalkmak ile suçladığı bir arkadaşı ile kavga ederken bıcaklandı. Bu ölüm haberi, sahte İ-

boyu, Baba Nazlı kolundan kat'i olarak ayırdı.

Bir müddet, sahilсарayına kapanmış olarak yaşadı; ve sırtından, erkek esvablarını bir daha giymek üzere çıkardı. İbonun çekilmesi Baba Nazlı da takımı dağıttı. Bu sefer, Güllü Fatmanın yanından, onun bir çengi olarak ta kıymetlerini arttırmağa çalıştı. Bununla beraber onun Güllü Fatmaya öğretecek çok şeyi de yoktu. Bir rakkase olarak doğmuş bulunan Güllü Fatma, yolunda süratle yükseliyordu. San'at hayatının yanı başında da, bir sıra aşk maceraları sıralanıp gidiyordu.

İlk sevdiği erkek olan kayıkçıyı, İstanbul'un bir baldırı çıplağı, bir serserisi takib etmişti: Güllü Fatma Yandım Ali'yi sevmişti. Fakat az sonra, bu genç ser-serinin ne kadar tehlikeli olduğunu pek güzel görmüş, gönlünde ona ayırdığı yer hiç kimseye verememekle beraber, Yandım Aliden mümkün olduğu kadar uzak kalmayı tercih etmişti. Kısa bir zaman için Benli Yusuf ile yaşamış, bu gencin Sultan Murad ile vuruşmasından ve «felâket» inden sonra Sultan Muradın gözdesi olmuştu. Bu arada, bir gece de, balıkcı güzel Ahmed'i görmüş, bu dilber delikanlıya karşı hayranlığını, o akşam onun yüzüne karşı nâra atarak ilân etmiş idi. Gene bu arada, bir zamanlar bir köçek olarak rekabet ettiği Saçlı Ramazanın evlenme teklifini reddetmişti. Güllü Fatma, Baba Nazlı tarafından görgü ve bilgi ile döşenmiş Balattaki yahşında İstanbul'un en büyük, en meşhur çengisi sıfatını muhafaza ediyordu. Fakat, Sultan Muradın gözdesi olduktan sonra düğüne derneğe çağrılmaz olmuştu. Benli Yusuf vak'asını hatırlayarak «ne Güllü Fatma'nın rakısı, ne de cellâd Kara Alinin yüzü» diyenler pek çoktu. Güllü Fatmanın da artık paraya pula ihtiyacı kalmamıştı. Sultan Muradın cömertce ve sık sık yapılan ihsanları, iradlarının yanında çok mühim bir yer tutuyordu. Bir erkek çocuğu gibi büyüdülen Güllü Fatma, Sultan Muradın huzurunda Baba Nazlı kolunda olduğu gibi ekseriya köçek kıyafeti ile rakkederdi. Haşmetli efendisine karşı, içinde ciddi bir sevgi vardı. Güllü Fatma, Sultan Murad ateşe bas dese basardı. Sultan Murad da bunu hissetmişti.

Onun içindir ki, Güllü Fatmaya olan itimatını, bazı geceler bu çingene kızının evine misafir gitmekle gösterirdi. Fakat, Sultan Murada olan sadakati, Güllü Fatmanın, bir gün Musa Melek Celebi için yapıp tutusmasını önleyemedi. Padişahın dilber sakisine karşı doğan bu sevgisini, Güllü Fatma; Sultan Murad müstesna, herkesten, hattâ bizzat Musa Celebiden bile gizlemeğe muvaffak olmuştu.

Bir gece, ya Hasan Halifenin, yahud da şair Yahya efendinin sahilhanelerinde idi, baş döndüren bir Hind rakından sonra, padişahın ayağını öperek dizi dibine çökmüş, oturmuştu ve galiba o sıralarda, padişahın emri ile, Musa Celebi bir canak limon suyu şerbeti sunmuştu. Güllü Fatma, o bir canak şerbeti yudum yudum içerken Musa Celebiyi doya doya seyretmişti.

(Arkası var)

«Son Posta» nun yeni edebî romanı: 24

CEYLÂN AVI

Yazan: Refik Ahmed Sevengil

korumak için şu merdivenden yukarıya kaçacağım!

— Tasviriniz güzel, fakat tahmininiz doğru değil... O sizin dediğiniz yalnız romanlarda olur. Bu genç adam belki hakikaten o kadını kısıyor. Fakat o teessürle bir kaç kadeh daha içecek, sonra başı birden ağırlaşacak, ağırlaşacak, olduğu yerde ömündeki masanın üstüne, kollarının arasına düşecek ve orada uyuyup kalacak... Belki de bir müddet sonra, eğer manzarası etrafındakileri rahat- sız ederse kendisini içi eski ve kirli şeylerle dolu bir quval gibi iki tarafından tiksinererek tutacaklar şu demin geldiğimiz koridoru aşp kapının önüne, kaldı-rımızı üstüne bırakacaklar... Siz âkibet itibarile bir insan vücudu ile bir sokak köpeğinin lâsesi arasında büyük bir fark bulunduğunu mu zannediyorsunuz?

— Aziz Doktor, aziz matmazel Petkoviç, gene doğru, açık ve fazla olarak acı konuşuyorsunuz!

— Mademki doğru... Şu halde sözlerimin bu vasfı öteki vasıflarını mazur göstermelidir.

— Hilkatin en aziz ve en çetli olan insanı, yol üstünde, ağzına yüzüne bulaşmış meze artıkları sokak köpeklerine gıda teşkil ederken düşünmek bana hüznün veriyor; bu kadar zalim olmayınız!

Bir kalabalığın kapından girültüleri girdiği görüldü, herkes basını o tarafa çevirmişti; kapı civarında oturanlar gelenleri neşeli seslerle karşıladılar. Bunlar geziye çıkmışlardı; meyhane meyhaneye dolmuşlar, bir müddet çalıp söylediler, halkı eğlendirirler, coştururlar ve para toplayıp giderlermiş.. Bu tarz musiki heyeti bulundurmak müessesesi sahibi i- çinde de fevkalâde iktisadi sayıldığından son zamanlarda pek rağbet bulmuş.

Gelenler, ortaklıktaki bu sedirin kenarlarına konulan iskemlelere yerleştiler, sazlarını torbalarından çıkardılar ve bir

kaç saniye içinde meyhanenin havası musiki ile birlikte değişti, temizlendi, kibarlaşa, güzelleşti.

Oynak, kıvrak, insana olduğu yerde hareketsiz kalmak imkânı vermeyen, hoplatıp sıratan, şehvi nağmeler...

Bu heyetin içinde kıvrık siyah saçlı, siyah kaşlı, siyah gözlü, perçemi alının üstüne düsmüş, genç bir erkek vardı; kemence gibi, mandolin gibi küçük bir çalgıyı göğsüne basmış, bütün meyhaneye hal-kını ayaklandıran sesler çıkarıyordu. Ummî coşkunluk içinde, ayağa kalkan genç, cizeleri muntazam, mütenasib ve caflı, tığ gibi vücudu ile hem çalmağa, hem oynamaya başladı. Bir saniye içinde saâdan, soldan kadın erkek birçok kim-seler yerlerinden kalkarak güzel delikanlının etrafını aldılar. elele tutuştular; hareketli, neşeli, gözü okşayan jestlerle güzel bir sirtı başladılar.

Bundan sonrası hayal meyal hatırlıyorum.

Basık tavanlı bodrum meyhanesinin havasında kızgın, ateşli, yakıcı bir şey doluyordu. Teneffüs ettikçe insanı çıldırtan nağmeler... Şekil almış, elle tutulur hale gelmiş cinsî arzu halinde bir musiki simirleri yakıyor. Heyecanlı sesler, kadınların muharrik kahkahaları, haykırışlar, şarkılar ve elele, kol kola, vücudünü bütün güzel hatlarını belirten, gözönüne koyan bir raks...

(Arkası var)

Memleket Haberleri

Manisa cezaevi müttekâmil bir işlahhane haline getirildi

Mevkûflar ve mahkûmlara iktidar ve kabiliyetlerine göre çalışmak ve san'at sahibi olmak imkânları verildi

Mahkûmlar Cümhuriyet bayramını kutlarlarken

Manisa, (Hususi) — Bir müddet evvel muntazam mesailerini bildirdiğim şehir bandosu, Cümhuriyet bayramında cezaevine giderek buradaki mahkûmlara iyi bir gün geçirtmiştir.

Bando heyetinin cidden pek yerinde olan bu alâkası dört yüzü müteviz kaza ve kader kurbanı vatandaşımızın millî bayramlarını büyük bir heyecan ve neşe ile kutlamalarına vesile olmuştur.

Bu münasebetle yakından tetkike fırsat bulduğum cezaevimizin hakiki bir işlahhane haline getirilmiş olduğunu gördüm.

Buzada mevkuf ve mahkûmlar programlı bir iş hayatı sürmektedirler. Her kese kendi iktidar ve kabiliyeti derecesine göre bir san'at sahibi olmak imkânları verilmiştir.

Ağır ve hafif cezalı gruplar, marangoz atelyelerinde, fanile ve çorap makinelerinde, kunduracılıkta, terzilikte ve fotoğrafçılıkta çalışmakta ve günlerini faydalı işlere hasretmektedirler. Bu sayede san'at ve meslekte terakki eden bir çok mahkûmların, hürriyete kavuştukları vakit hayatlarını kolaylıkla kazanacak bir dereceye geldikleri memnuniyetle görülmektedir.

İnkılâbı adliyesimizin cezaevlerimize bahsettiği bu iş ve san'at hürriyeti kaza ve kader kurbanı yurddaşlarımızın salâhlarında cidden âmil olmaktadır.

Cezaevi Müdürü Hüsnü Türk disiplin ve intizama çok ehemmiyet vermektedir. Cezaevimizin bu müttekâmil halini gördükten sonra eski zindanlık zihniyetlerini modern cezaevlerle yikan inkılâbı adliyesimize minnet ve şükran duymamak mümkün değildir.

Göçmenler iskân mıntakalarına sevk ediliyorlar

İzmit, (Hususi) — Bu sene zarfında Tuzla tahaffuzhanesine Bulgaristan'dan 6 vapurla 10.100 ve Romanyadan 2 vapurla 1500 göçmen gelmiştir.

Bu vatandaşlarla beraber 1100 sığır ve manda, 2500 kadar koyun getirilmiştir. Bulgaristandan gelecek göçmenler bu sene için nihayet bulunmuş. Romanyadan daha 2500 göçmen gelecektir. Gelen göçmenler, Kayseri, İzmir, Kocaeli, Manisa ve Eskişehirde iskân edilmek üzere bu mıntakalara sevk edilmişlerdir.

Bursada bir demirci Çırağını öldürdü

Bursa (Hususi) — Dün gece şehrimizde çok feci bir cinayet işlenmiştir.

Altıparmakta demircilik yapan Ahmed adında biri gece dükkânında beraber rakı içtikleri çırağı Mehmedî mahiyeti anlaşılamiyan bir sebebden aralarında çıkan bir kavga sonunda bıçakla yaralı olarak öldürmüştür. Cinayet hâdisesi etrafında adliye ve zabita tahkikata devam etmektedir.

Bilecik'te bir çocuğun ölümüle neticelenen bir araba otomobil çarpışması

Bursa (Hususi) — Bilecik 27 plâka numaralı ve şoför Kâzımın idare ettiği bir kamyon, Bursadan Bilecik istikametine gitmekte iken, Gürsudan Bursaya gelmekte olan bir arabaya çarpmıştır. Bu çarpışmada, arabada bulunan 8 yaşında Azime isiminde bir kız çocuğu başından ağır surette yaralanarak ölmüştür. Nefise adında bir kadın kolumdan hafifçe yaralanmış, arabanın ön kısmı hurda olmuş. Arabacı Mehmedin ifadesinde: «Otomobil son süratle ve gayrinizamî olarak yolun solundan tamamen arabanın üstüne doğru gelmekte idi. Üç dört metre yaklaşınca tehlikenin büyük olduğunu, arabada bulunan 4 kadın, 2 çocukla 2 erkek tamamen ezileceğini anladım. Araba hayvanını ancak sola çevirebildiğim anda arabanın sağ tarafına çarptı» demıştır. Şoför Kâzımın mevkufen muhakemesine devam edilmektedir.

Çerkesköyünde bir makasçı tren altında cenz verdi

Muradı (Hususi) — Çerkesköyünde makasçı Ali Girgin manevra yapmakta olan trenin altında kalarak parçalanmış, can vermiştir.

Sındırğı inhisarlar müdürünün ailesine yardım

Sındırğı (Hususi) — İnhisarlar Müdürü Mehmed Hulûsinin vefatıle İnhisarlar yardım sandığı ailesine 992 lira lık bir yardım yapmıştır.

Babaeskinin kurtuluş bayramı

Babaeskiden yazılıyor: 9 Teşrinisani-de bütün Babaeski halkı kurtuluşlarının 17 nci yıldönümünü coşkun tezahüratla kutladı.

Programa göre okullar ve askerler ayrı ayrı canlandırdılar. Okullar millî kıyafetle mesasına iştirak ettiler.

Bugünün büyüklüğünü anlatan nutuklar söylendi. Gece halk tarafından yer, yer eğlenceler; okullar ve askerler tarafından da fener alayları tertib edildi.

[Yurdda Cümhuriyet bayramı]

En büyük bayramımız olan Cümhuriyet bayramı yurdun her köşesinde çok büyük ve coşkun tezahürat içinde kutlanmıştır. Muhtelif muhabirlerimizden aldığımız mektublar bu şehir ve kazalarımızda bayramın emsalsiz bir neşe ve heyecan içinde geçtiğini göstermektedir. Pazar sabahı nutukları müteakib resmî geçitler yapılmış, halk tarafından millî oyunlar oynanmış, gece yarılara kadar bayram devam etmiştir. Yukarıdaki resimler Samsun, Nazilli, Havza, Gerede, Arabkir, Mardin ve Trabzondaki bayramdan intibahlardır.

Siirdde büyük bir Fabrika yandı

Siird (Hususi) — Geçen Cumartesi günü saat 17 buçukta çıkan ani bir yangın neticesinde iktisadî bakımdan şehrimize bir hayli faydaları dokunan «Yeni Hayat» un ve doğrama fabrikasının mühim bir kısmı yanmıştır.

Zarar 60 - 70 bin lira olarak tahmin edilmektedir. Fabrikasının tamamen yanmamasında halkın büyük yardımı görülmüştür.

Yangının ne suretle vukubulduğu za bita ve adliyece araştırılmaktadır.

Millî Piyangonun büyük ikramiyesi Bursada bir destereci ka'fasına çıktı

Bursa (Hususi) — Millî Piyangonun büyük ikramiyesi olan 80 bin liralık biletin onda biri şehrimizde destereci kalfası Mustafa Özbaş adında birisine çıkmıştır. Bu adam 24 senedenberi bir usta yanında çalışmakta ve ancak nafakasını temin etmekte idi. Bir karısı ve bir çocuğu vardır.

Kendisine ikramiye isabet ettiğini haber alır almaz hemen İstanbula hareket etmiştir. Şimdi İstanbulda bulunmaktadırlar. Muradiyede bir evde oturmuş ailesiyle görüşmüştür. On dört senedenberi fasılasız tayyare bileti almakta olduğunu söyledi. Mustafa bu para ile kendisine müstakil bir dükkân açmak niyetindedir.

Zonguldakta Kömür bayramı

Zonguldakta 8 Sontesrin günü bir kömür bayramı yapıldığını, kömür kâşifi Uzun Mehmedin hatırası tazir edildiğini yazmıştık. Yukarıdaki resim bu kutlulama merasiminden bir intibahdır.

Bir parti müfettişi Trabzonda

Trabzon (Hususi) — Halk partisi müfettişlerinden ve İstanbul meb'usu Saadetin Uras şehrimize gelecek parti işlerini tetkik ve teftiş etmeye başlanmıştır.

Yurdda spor hareketleri

Antalya (Hususi) — Beden Terbiyesi Başkanlığı Bisiklet Ajanlığı tarafından bisiklet sporunu teşvik maksadile elli kilometrelik mukavemet yarışı tertib edilmiş ve bu yarışa altı sporcu iştirak ederek bunlardan birinciliği Kemal, ikinciliği İbrahim Şendil, üçüncülüğü Hakkı kazanmışlar ve bölge tarafından hediyelerle taltif edilmişlerdir.

Diğer taraftan Cümhuriyet bayramı münasebetile Akdeniz ve Güneyspor kulüpleri arasında da bir futbol maçı

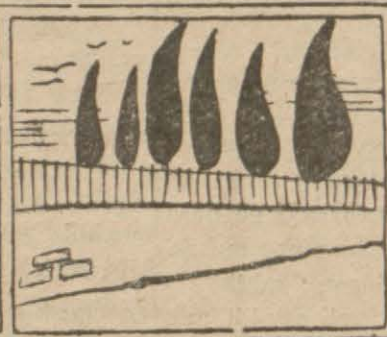
yaşanmış ve Akdenizspor kulübü galib gelmiş ve kalabalık bir kütile önünne bölge başkanlığı tarafından hazırlanan vazo klüp kaptanına merasimle verilmiştir. Pek durgun bir halde bulunan şehrimiz spor işleri bölge başkanı değerli Valimiz Fuad Baturayın meşkür mesaisile hız almağa başlamış olduğunu görmek bütün Antalyalıları bilhassa gençliği çok sevindirmiştir.

Resim bisiklet mukavemet yarışına iştirak eden sporcuları göstermektedir.

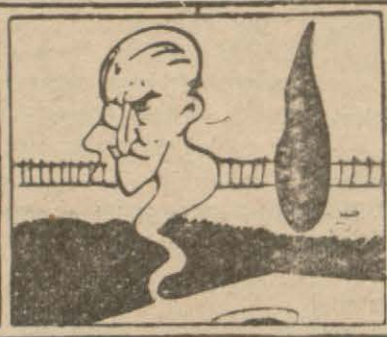
Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki :

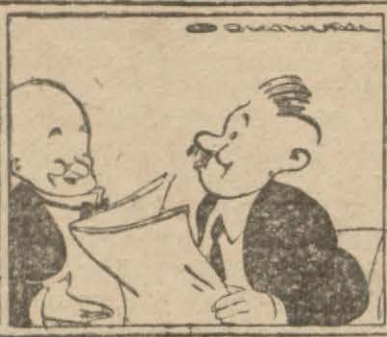
— Hasan Bey, bak gazeteye ne yazıyor...

... Zincirlikuyudaki asri mezarlığı sınıflara ayırmışlar...

... Üstad Hâmidin gömüldüğü kısım sairler içinmiş...

Hasan Bey — Ne âlâ azizim.. şairlerimizin istirahat-i edebiyette olsun temin edildi demek!..

Mazon Meyva Tuzu

Müferrih ve midevidir. MİDEYİ ve BARSAKLARI, temizler, MİDE ve BARSAKLARI alıştırır ve yormaz. İNKIBAZ, HAZIMSIZLIK, MİDE BULANTISI ve bozukluğunda, barsak tembelliginde MİDE EKŞİLİK ve yanmalarında emniyetle kullanılabilir. *Mazon isim ve Horos markasına dikkat.*

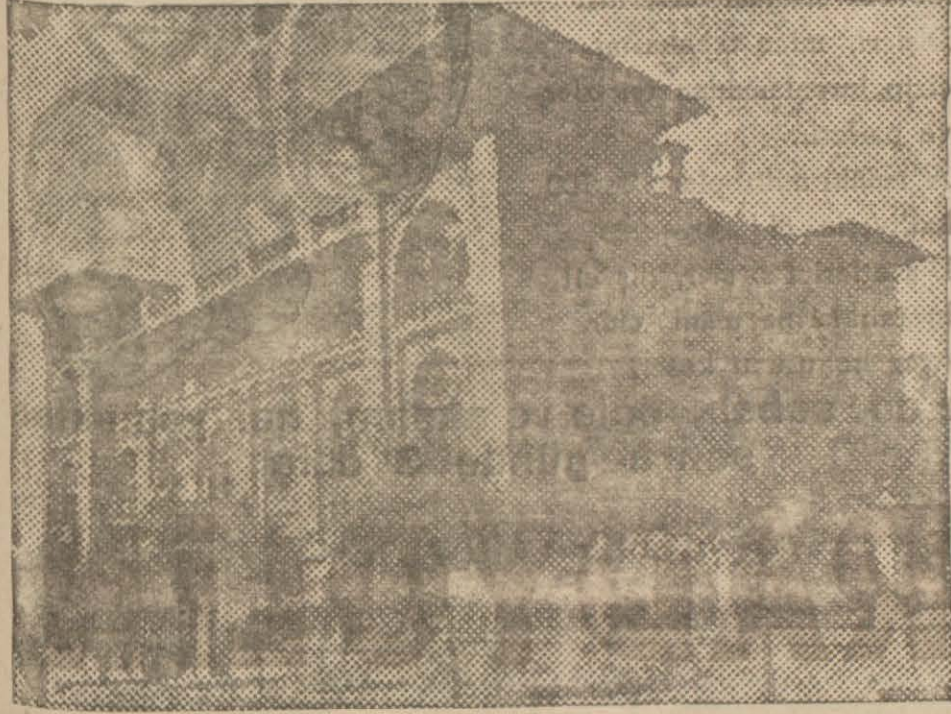
Türkiye Cumhuriyeti ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi: 265

Zirai ve ticari her nevi banka muameleleri

PARA BİRİKTİRENLERE 28.800 Lira İKRAMIYE VERİYOR

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plana göre ikramiye dağıtılacaktır:

4 Aced 1,000 Liralık: 4,000 Lira

4	"	500	"	2,000	"
4	"	250	"	1,000	"
40	"	100	"	4,000	"
100	"	50	"	5,000	"
120	"	40	"	4,800	"
160	"	20	"	3,200	"

DİKKAT: Hesablarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlası verilecektir. Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birincikânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

Istanbul Belediyesinden:

Hesab İşleri Müdürlüğünde münhal bulunan 20 lira maaşlı memuriyetler için 20/11/939 Pazartesi günü saat 14 de imtihan yapılacaktır. Atideki şartları haiz olan taleplerin istida ile müracaat etmeleri ve 16/11/939 Perşembe günü saat 12 ye kadar vesikalarını Hesab İşleri Müdürlüğüne getirmeleri ilân olunur. (Belediye memurlarından arzu edenler bu imtihana girebilirler.)

Dühhul şartları:

- 1 - Lise mezunu olmak.
- 2 - Askerliğini yapmış olmak veya askerlik ile alakası bulunmamak veya müeccele olmak. (Tahsil sebebiyle tecil edilmiş bulunanlar kabul edilemez.)
- 3 - Yaşı 18 den aşağı, 35 den yukarı olmamak.
- 4 - Sıhhati yerinde olmak.

Aranacak vesikalar:

- 1 - Nüfus cüzdanı.
- 2 - Mekteb şahadetnamesi.
- 3 - Askerlik vesikası (müeccele olanlar askerlik şubesinden vesika getireceklerdir.)
- 4 - Hüsnühâl varakası.
- 5 - İki kit'a fotoğraf.

(9326)

Satılık Çam Tomruğu

Or. U. Müd. Devlet İşletmesi Alaçam revir amirliğinden:

1 - Dursunbey Devlet Orman İşletmesi İstasyon deposunda istifde mevcut «1734» adede muadil «1225» metrelik «289» desimetremik'ab çam tomruğu açık arttırma ile satılığa çıkarılmıştır.

2 - Tomrukların ayrı baş kesme payları mevcut ve kabukları soyulmuş olup hacim kabuksuz orta kutur üzerinden hesaplanmıştır.

3 - Tomruklara aid satış şartnamesi İstanbul, Ankara, Bahçesir Orman Çevirge Müdürlüklerinde ve Dursunbey Revir Amirliğinde görülebilir.

Tomrukların beher metre mik'abının muhammen bedeli «11» lira «70» kuruştur.

4 - İstekillerin % 7,5 muvakkat pey akçeleri 16/11/939 Perşembe günü saat 15 de Dursunbey Revir Amirliğine müracaatları ilân olunur. «9261»

Tapu ve Kadastro Umum Müdürlüğünden:

On adet takeometre alınacaktır. Mübaya edilecek takeometrelerin evsafı aşağıdadır:

- 1 - Zayıy ufkiye taksimatı grat olacaktır.
- 2 - En ufak taksimatı bir santigrat olacaktır.
- 3 - Daireli ufkiye taksimatı kapalı olacaktır.
- 4 - Dürbinin büyültme kuvveti en az 30 defa olacaktır.
- 5 - Beher takeometre sehpa, kutu, dürbin ve teferrüatı tam olacaktır. İki mirası ve bir şemsiyesi beraber verilecektir.

Yukarıda evsafı yazılı takeometrelerden Sange, Zais, Kern, Vilt, Otofönel, Güstav, hayde fabrikaları mamulâtından veya bu ayarda bulunan diğer fabrika âletleri de yukarıda yazılı evsafı haiz olduğu takdirde alınacaktır. Bu âletlerin beherinin muhammen bedeli 500 liradır. Taleplerin muhammen bedelinin % 7,5 pey akçeleri birlikte ek-

siltme günü olan 24/Teşrinisani/939 Cuma günü saat üçte Tapu ve Kadastro Umum Müdürlüğü Levazım Müdürlüğünde müteşekkil Satınalma Komisyonuna müracaatları. (9355) «5800»

Beşiktaş 3 Fenerbahçe 2

(Baştarafı 9 uncu sayfada)

İkinci devreye Fenerbahçe değişik bir kadro ile çıktı.

Birinci devreyi 3-0 mağlûb bitiren Fenerbahçeliler takımında yaptıkları değişiklik sayesinde Beşiktaş kalelerine yüklenmeğe muvaffak oldular. Fikret mühacim hattını işletiyor. Rebil gene pişkin.

18 pas çizgili içine yerleşen sarı lacivertliler oyunun hakimiyetini tamamen ellerinde tutuyorlar. Bir kaç kere direğe çarpan top nihayet 14 üncü dakikada Nactin çektiği bir şütle kaleye girdi.

Devre ortalarına doğru Ömer, aldığı bir pasla ikinci golü attı. İkinci devrede çok güzel oynamalarına rağmen Fenerbahçeliler 3-2 mağlûb oluştuktan kurtulamadılar.

Galatasaray 5 - İstanbulspor 1

Bayram dolayısıyla dün Taksim stadyumunda bir turnuva tertib edilmiştir. İlk olarak Galatasarayla İstanbulspor karşılaşılır.

Galatasaraylılar Ankaraya gidecek İstanbul muhtelmine verdikleri en iyi oyuncuları mahrum olarak sahaya çıktılar. Takımda Ankaradan gelen Hâşim de oynuyor. Mağlûbiyet acısını çıkarmak isteyen Galatasaraylılar Hâşimin ayağı ile 10 uncu dakikada birinci, 4 dakika sonra da ikinci golünü attılar. İstanbulsporlular genellikle rinin verdiği gayretle çalışmaya başladılar. Galatasaraylılar gene her zamanki gibi gevşediler. İsmet fırsattan istifade ederek İstanbulsporun yegâne golünü attı.

Bir alty gol fırsatı kaçırdıktan sonra Eşraf üçüncü golü attı. Biraz sonra devre 3-1 Galatasarayın lehine bitti. İkinci devrede Hâşim çıktı, yerine Büend girdi. Zeyksiz ceza alan oyununda Eşraf dördüncü golü attı. Galatasarayın hakimiyeti altında oynanmaya devam edildi. Nihayet 43 üncü dakikada Nino beşinci golü attı ve Galatasaray maçı 5-1 kazandı.

Pe a 2 - Şişli 1

Taksim stadi tarafından tertib edilen bayram maçlarının ikincisi Şişli - Pera takımları arasında Polonyalı bir hakemin idaresinde oynandı. Şişli ve Pera takımları her zamanki kadrolarından ufak bir değişikliklerle çıktılar. Şişlinin bir akını ile başlayan oyun çok zeykili oldu. Devrenin 16 ncı dakikasında Pera kalesinin önünde olan bir karışıklıktan istifade eden Hırac, Şişlinin birleik golünü attı. Devrenin bundan sonrası karşılıklı akımlarla ve Şişlinin hafif bir üstünlüğü altında geçti.

İkinci devreye takımlar ufak bir değişiklik yaparak çıktılar. Bu devrede Peranın daha düzgün oynadığı görülüyor. Devrenin 10 uncu dakikasında sol açık Todori güzel bir şütle Peranın ilk golünü attı. 43 üncü dakikada da Çulafı güzel bir şütle takımın ikinci sayısını kaydetti ve Pera da buşekilde 2-1 galib olarak maçı bitirdi.

Matbuat ve Ankara Emeklileri maçı

Ankara 14 (Hususî) - Merakla beklenen İstanbul Matbuatı ve Ankara Emeklileri maçı bugün güzel ve güneşli bir havada oynandı. Maçı daha genç oyuncuların kurulmuş olan Ankara takımı üç iki kazandı. İlk devrede 3-0 mağlûb vaziyette olan Matbuat takımı, ikinci devrede hâkim bir oyun tutturarak 2 gol kazandı.

Matbuat takımında Nejad, Ulvi, Sedad, Ankara takımında Kerim, Hikmet, Hüseyin çok güzel oynadılar.

Selim Tezcan

Beyoğlu kazasındaki

ŞEMS KLÜBÜNÜN

alelade umumî toplantısı

Nisabı ekseriyet olmadığından, ikinci içtima 19 İkinciyeşrin 1939 tarihine müsadif önümüzdeki Pazar günü saat 15 te ve aynı mahalde olacaktır. (Madde 27)

Heyeti idare

RUZNAME

1 - 4 Birincikânun 1938 tarihli alelade umumî toplantının zabıtnamesinin kiraatı.

2 - Klübün umumî durumu hakkındaki rapor ve 1938/1939 mali yıllık hesabı.

3 - Halihazır mali yılı hakkındaki kontrol heyetinin raporu.

4 - Nizamnamenin 5 inci maddesi muci bince klüb azalarının verecekleri senelik ahdatının tesbiti.

5 - Muhtelif teklifler.

6 - Heyeti idarenden çekilen baylar A. Teoharidis, N. Kalamarcis ve M. Nomikos yerine yeni azanın intihabı.

7 - 1939 - 1940 mali yılı hesabının kontrol edilmesi için iki azalık heyetin intihabı.

Ankara Yüksek Ziraat Enstitüsü Rektörlüğünden:

1 - Kurumumuz erkek ve kız talebesi için isim, miktar ve muhammen bedeli ile muvakkat teminatı aşağıda yazılı dört kalem muhtelif kumaş 16/11/939 Perşembe günü saat 11 de Rektörlük binasında müteşekkil komisyon tarafından kapalı zarf usulü ile alınacaktır.

2 - Eksiltmeye girmek isteyenlerin muvakkat teminat ve teklif mektubları ile kanunun tayin ettiği vesikalari ihale saatinden bir saat evveline kadar komisyon reisine vermeleri.

3 - Kumaş numunelerini görmek ve dahafazla izahat ve parsuz şartname almak isteyenlerin Enstitü daire Müdürlüğüne müracaatları. «5560» «8938»

Cinsli	Asgari Metre	Azami Metre	Behr metre Fl.	Tutarı	Muvakkat teminat
Elbiselek kumaş	1176	1316	615	7232,40	:
Paltoluk	420	504	450	2268	:
Tayyörlük	82	100	400	400	: 754
Mantoluk	30	38	400	122	:
				10052,40	:

NEVROZİN

Baş, Diş, Neze, Grip, Romatizma
Nevralji, kırıklık ve bütün ağrılarınızı derhal keser.

İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

Istanbul Belediyesinden:

Hesab İşleri Müdürlüğünde münhal bulunan 15 lira maaşlı ve 50 lira ücretli memuriyetler için 21/11/939 Salı günü saat 14 de imtihan yapılacaktır. Atideki şartları haiz olan taleplerin istida ile müracaat etmeleri ve 16/11/939 Perşembe günü saat 12 ye kadar vesikalarını Belediye Hesab İşleri Müdürlüğüne getirmeleri ilân olunur.

Dühhul şartları:

- A: Orta mekteb mezunu olmak.
- B: Askerliğini yapmış olmak veya askerlik ile alakası bulunmamak veya müeccele olmak. (Tahsil sebebiyle tecil edilmiş olanlar kabul edilemez.)
- C: Yaşı 18 den aşağı, 35 den yukarı olmamak.
- D: Sıhhati yerinde olmak.

Aranacak vesikalar:

- A: Nüfus cüzdanı.
- B: Mekteb şahadetnamesi.
- C: Askerlik vesikası (müeccele olanlar askerlik şubesinden vesika getireceklerdir.)
- D: Hüsnühâl varakası.
- E: İki kit'a fotoğraf.

(9328)

Istanbul Belediyesi İlanları

İlk teminat	Muhammen bedel	Adresi
150,-	2000	Bebek - İstinye yolu üzerinde Emirgân caddesinde 58 N. lu Sahilhanenin enkaz sa - tişi.
3.60	48,-	Unkapanında Haraççı Karamehmed mahallesinin Kayık iskelesi sokağında 15 N. lu kahve yerinin kiraya verilmesi
		Tahmin bedelleri ile ilk teminat miktarları yukarıda yazılı işler ayrı, ayrı açık arttırmaya konulmuştur.
		İhale 16/11/939 Perşembe günü saat 14 de Daimî Encümende yapılacaktır. Şartname - ler Zabıt ve Muamelât Müdürlüğü kaleminde görülebilir. Taleplerin ilk teminat makbuz veya mektubları ile ihale günü muayyen saatte Daimî Encümende bulunmaları. (9034)

Istanbul Vakıflar Direktörlüğü İlanları

Takdir edilen kıymet	Kapı No. su	Adresi
350 00	Dükkan	15 Küçük Ayasofya mahallesi Mehmedpaşa yokuşu
350 00	"	17 " " " " " "
450 00	Mesken	18 " " Suterazisi " "
450 00	"	20 " " " " " "
450 00	"	22 " " " " " "
450 00	"	24 " " " " " "

Yukarıda adresleri yazılı binaların Vakıflar Başmüdürlüğüne istismlâki takarrür etmiş ve Belediye Daimî Encümeninin 20/9/939 gün ve 9374 sayılı karar ile heyeti muhammine tarafından takdir edilmiş olan kıymetlerle istismlâk olunacağı sekiz gün müddetle ilân olunur. (9347)

Yüksek Mühendis Mektebi Satınalma Komisyonundan:

Mekteb müstahdemine nümune ve şartnamesine tevfiakan 61 takım eibise yaptırılacaktır. Muhammen bedeli «1650» kuruş ve ilk teminatı «76» liradır. Eksiltmesi 27/11/939 Pazartesi günü saat 15 te Satın Alma Komisyonunda yapılacağı ilân olunur. (9370)

Düze İcra memurluğundan:

Düzenin Ceddiye mahallesinden Mabir Kuyuncuya maamasrafa 160 lira 97 kuruş ödemeğe borçlu Düzenin Çakırlar köyünden İdris oğlu Ahmed namına yazılan ödeme emri borçlunun ikametgâhının meçhul bulunduğundan tebliğ edilememiş ve ilân tebliğat ifasına karar verilmiştir.

Tebliğ ilân tarihinden müteber olmak üzere borçlunun on gün içinde şifahi veya tahrirî müracaatla kanunî haklarını kullanmadığı takdirde takibin kat'ilemiş sayılarak cebri icraya devam olunacağı ilân olunur. Doşya/No: 1227

Yatak, yemek ve çalışma odaları ile salon takımları velhâsıl her nevi mobilyalar; BAKER (ESKİ HAYDEN) mağazalarında teşhir edilmekte ve her yerden ucuz fiat ve müsaid şartlarla satılmaktadır.

350 yi mütac viz altın madalya ve zafer nişanlarile büyük mükâfat, birincilikle diplomalar kazanan

LİMON ÇİÇEKLERİ

HASAN KOLONYASININ

Benzerine Avrupa medeniyetinde bile tesadüf edilemez. Hastalara hayat ve şifa veren, sinileri teskin eden, ruhi ıstıabları azaltan bu meşhur kolonyaya ecacılar bile tapıyor. Hayran ve meftun memleketerine he iyeye olarak gönderiyorlar. Denebilir ki, İngiltere, Fransa ve bütün yüksek milletlerin kolonyalarına faiktir.

HASAN Deposu Yeni Adresi:
B hçekap) Beyoğlu tramvay durağı karşısında

Istanbul Belediyesinden:

Hesab İşleri Müdürlüğünde münhal bulunan 10 lira maaşlı memuriyetler için 21/11/939 Salı günü saat 14 de imtihan yapılacaktır. Aşağıdaki şartları haiz olan taliblerin 16/11/939 Perşembe günü saat 12 ye kadar vesikalarını Belediye Hesab İşleri Müdürlüğüne getirmeleri ilân olunur.

Duhul şartları:

- 1 - Orta mekteb mezunu olmak.
- 2 - Yazı makinesi ile seri ve doğru yazmak.
- 3 - Askerliğini yapmış olmak ve askerlik ile alakası bulunmamak veya müeccel olmak. (Tahsil sebebiyle tecil edilenler kabul edilemez.)
- 4 - Sıhhati yerinde olmak.
- 5 - Yaşı 18 den aşağı, 35 den yukarı olmamak.

Aranacak vesikalar:

- A - Nüfus cüzdanı.
- B - Mekteb şahadetnamesi.
- C - Askerlik vesikası.
- D - Hüsnühal varakası.
- E - İki kıt'a fotoğraf.

(9327)

Muhasebe Memuru Aranıyor

Usulü defteriye vakıf iki muhasebe memuruna ihtiyaç vardır. Taliblerin en aşağı o ta tahsili ve mecburi askerlik hizmetini bitirmiş ve tecrübe görmüş sıhhati yerinde olmaları şarttır.

Ehliyetlerine göre 80 - 120 liraya kadar maaş verilecektir.

İsteklilerin şirkete yazacakları mektuba şimdiye kadar çalıştıkları yerlerden aldıkları vesikalarla fotoğraflı bir kıt'a hüviyet varakası ve tahsil vesikası suretlerini bağlayarak

Kayseride Elektrik Şirketi

Müdürlüğüne göndermeleri ilân olunur.

P. T. T. Levazım Müdürlüğünden:

- 1 - Talib çıkıyan 70 adet bisiklet pazarlıkla alınacaktır.
- 2 - Mühürmen bedel (4620) muvakkat teminat (346.5) lira olup pazarlık 28 İkinciyeşrin 939 Salı günü saat (16) da Ankarada P. T. T. Umum Müdürlük binasındaki Satınalma Komisyonunda yapılacaktır.
- 3 - Taliblerin şartları öğrenmek üzere her gün Ankarada P. T. T. Levazım, İstanbul da P. T. T. Ayniyat Şube Müdürlüklerine ve pazarlığa iştirak etmek için de 28 İkinciyeşrin/939 tarihinde mezkûr gün ve saatte o Komisyona müracaatları. (5128) (9093)

Tuvalet nizi yaparken
Pudra altına daima

KREM PERTEV

sürünüz. Pudrayı sımsıkı tutar ve akmasına mâni olur. Yağlı ve yağsız olan tüp ve vazoları vardır.

Londra ve Parisin en meşhur fabrikalarından gelen Bayanlara mahsus mantoluk, rob ve kostüm tayyörülük yüksek fantezi rodier, moreau, harris, tweed vesaire YUNLÜ KUMAŞLARIN emsalsiz çeşid, cins ve renkleri Beyoğlunda BAKER Mağazalarında her yerden müsald şartlar ve ucuz fiyatlarla satılmaktadır.

Düze İera memurluğundan:

Düzenin Şerefiye mahallesinden Hüseyin Toka maamasrafa (217) lira ödemeğe borçlu Düzenin Azılye Mergiş köyünden İzzet oğlu Hüseyinin işbu borcundan dolayı satışa çıkarılan gayrimenkulün açık arttırma ilân varakası borçlunun ikametgâhının meçhul olduğundan tebliğat yapılamamış ve ilânın tebliğat ifasına karar verilmiştir: Satış günü 30/11/939 T: Perşembe günü saat 15 tayin edilmiş ve gayrimenkulde hissedar olan borçlunun kardeşi Rızaya dahi tebliğat yapılamamış olduğundan her ikisinin de yevmi mezkûrdan evvel müracaatla kanuni haklarının istimal etmedikleri takdirde satışa devam olunacağı ve badehu vuku bulacak müracaatlarının nazarı iltifata alınmıyacağı ilânın tebliğat olunur. Dosya/939/1286

Son Posta Matbaası

Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç

SAHİPLERİ: S. Ragıp EMEÇ

A. Ekrem UŞAKLIGİL

Beşikten mezara kadar sağlam ve beyaz kalan dişler!

Diş macunu kullananlar birçok tecrübelerden sonra neden daima

RADYOLİN

de karar kıyorlar?

Çünkü RADYOLİN:

- Dişlerde (Küfeki - Tartre) husulüne imkân bırakmaz. Mevcut olanları da eritir.
- Dişleri, mine tabakasını çizip hırpalamadan temizler ve parlatır.
- Ağızdaki mikropları % 100 kat'iyetle öldürür.
- Diş etlerini besler, diş eti hastalıklarına mâni olur. Ağız kokusunu keser.

Siz de sabah, öğle ve akşam, her yemekten sonra günde 3 defa

RADYOLİN

Kullanınız

EKZAMİN.

Ekzemanın ilâcıdır.

Yara ve çibanlarda kullanılır. Her Eczanede kutusu 50 kuruştur.

Galatasaray Lisesi Müdürlüğünden:

Yatılı talebinin ikinci taksit zamanı 1/İlkânun/1939 dur. Vaktinde yatırılmaması lüzumu ilân olunur. #9310

ÜROLOG - OPERATÖR

Dr. REŞİD SAMİ BERKER

(İdrar yolları) mütehassısı

Beyoğlu, İstiklal caddesi, Mis sokakı No. 1, Tel:41443

TÜRK TİCARET BANKASI A.Ş.

KURULUŞ TARİHİ 1919

Tamamen yatırılmış sermaye T. L. 2.200.000

Merkezi: ANKARA

Her nevi **BANKA** muameleleri

Dahilde ve haricte muhabirleri vardır

Telgraf adresi:

Umum Müdürlük: TÜRK BANK

Şubeler: TİCARET